

DALELĖ ŠIRDIES PASILIKS LIETUVOJE...

Pokalbis su Jungtinių Amerikos Valstijų nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Lietuvoje Darel Johnsonu

Beveik trejus metus Darel Johnsonas gyveno ir dirbo Vilniuje. Atvyko čia nelengvu metu – 1991-ųjų rugsėjį, kai Lietuva dar sunkiai skynėsi kelią į tarpautinį pripažinimą. Tačiau JAV nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius greitai suvokė, kas dedasi šalyje, apie ją nemažai buvo girdėjęs iki atvykimo į Vilnių dirbdamas Amerikos ambasadoje Varšuvoje. Darelui Johnsonui Lietuva per tuos beveik trejus metus tapo gerai pažįstamas, kupinas sentimentų kraštas. Čia diplomatas vedė, pramoko lietuviškai.

– Kokios svarbiausios priežastys privertė Jus palikti JAV nepaprastą ir įgaliotą ambasadoriaus Lietuvoje postą?

– Pirmiausia – tai pasibaigė normalus nustatytas diplomatinės tarnybos šioje šalyje laikas. Paprastai JAV ambasadoriai skiriami 2-3 metams. Greitai jie prabėgo... Kita priežastis – mano sveikatos būklė. JAV reikalaujama, kad diplomatinėje tarnyboje dirbantys pareigūnai

įvairiuose nacionaliniuose renginiuose. Gyvenimas, į kurį Lietuvoje pasinėrėme 1991-aisiais ir kuris verda dabar, yra labai skirtingas. Šiuo metu, tai jau tikrai laisva šalis, kurioje nėra okupacinės kariuomenės, kur sparčiai vyksta demokratiniai procesai, kur naujai pertvarkoma ekonomika. Tiesa, šalyje yra daugybė sunkumų, tačiau tikiu, jog ilgainiui juos įveiksime. Lietuva mano atmintyje išliks kaip savitos kultūros kraštas, išsaugojęs seną architektūrą, papročius ir kalbą, kurią jau pradėjau suprasti.

– Tai gal kalbėjime lietuviškai?

– Suprasti suprantu viską, bet pačiam kalbėti dar sunkoka. Kalbu tik truputį...

– Ar grįžęs į Jungtines Amerikos Valstijas toliau tęsite darbą diplomatinėje tarnyboje, ar iš viso keisite savo veiklos sritį?

– Šiek tiek pakeisiu, nes dirbsiu koordinatoriaus pavaduotoju buvusioms SSRS valstybėms. Baltijos šalys į jų skaičių neįeina, nes JAV niekada nepripažino Lietu-

– Ar Jums išvykus pasikeis ir kiti JAV ambasados Lietuvoje darbuotojai?

– Kai kurie žmonės pasikeis, nes jie čia išbuvo tiek pat laiko, kaip ir aš. Liks maždaug trečdalis dabartinių ambasados darbuotojų, kad nebūtų paralyzuotas darbas.

– Ambasados pirmasis sekretorius Algirdas Rimas irgi atšaukiamas į Ameriką?

– Taip. Jis išvažiuos maždaug birželio viduryje.

– Kokį Lietuvos politinio gyvenimo įvykį per savo kadencijos laikotarpį laikytumėte ryškiausiu?

– Rusų kariuomenės išvedimą iš Lietuvos. Aišku, tai labiau saugumo negu politinis įvykis, bet jis turėjo labai didelę reikšmę tolesnei Lietuvos situacijai, demokratijos vystymuisi. Iš politinių įvykių, kaip svarbiausią, išskirčiau Seimo ir Prezidento rinkimus. Tai buvo tikrai laisvi ir demokratiški rinkimai, parodė žmonių nuomonę bei pasirinkimą.

– Jums bebūnant ambasadoriumi Vilniuje, Lietuva pasirašė daug įvairių ir dažnai gana prieštaringų diskusijų sulaukusių sutartį su NATO "Partnerystė taikos vardan", taip pat sutartį su savo kaimyne Lenkija. Kaip jos vertinamos oficialiuose Amerikos sluoksniuose?

– Labai geras klausimas. Partnerystės taikos vardan sutartis, kurią pasirašė Lietuva, rodo normalią NATO ir Rytų Europos santykių evoliuciją. Šį klausimą Amerikos delegacija dar svarstys kitą savaitę. Tačiau minėtos sutarties pasirašymas su NATO yra tikrai rimtas žingsnis į šios organizacijos saugumo sistemą. Tikiu, jog ateis laikas, kai Lietuva taps tikrąja NATO nare. Amerika Baltijos šalį visuomet laikė Vakarų Europos dalimi ir niekuomet nepripažino jų inkorporacijos į SSRS. Sutartis su Lenkija, JAV administracijos požiūriu taip pat labai teigiamas reiškinys. Su artimiausiais kaimynais turi būti palaikomi kuo geriausi santykiai. Suprantame, kad istoriškai Lietuvai pasirašyti sutartį su Lenkija buvo gana nelengva. Tačiau, nustatant valstybių santykius, reikia

(Nukelta į 3 psl.)

JT nuotrauka

Lietuvos Ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis švenčia 85 metų amžiaus sukaktį.

~~~~~

DIDŽIAI GERBIAMAS AMBASADORIAU A. SIMUTI,

Negalėdamas dalyvauti Jūsų didingame pagerbime, minint Jūsų 85-rių metų amžiaus ir 60-ties metų konsularinės bei diplomatinės veiklos sukaktį, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu nuoširdžiai sveikinu ir linkiu sėkmės, ypač sveikatos.

Amerikos lietuviai Jus gerai žino, kad Jūs ne tik su lietuvių tauta, bet kartu su visais Amerikos lietuviais, esant Jums Amerikoje, pergyvenote mūsų Tautos nelaimes. Vyresnieji dar gerai prisimename Jūsų tuo metu reikšmingą dalyvavimą spaudoje ir politinėje veikloje.

Amerikos Lietuvių Taryba nuo pat įsisteigimo savo įstatuose užsibrėžė kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jos istoriškai etnografinėse sienose su reikalingais geografiniais ir etnografiniais korektyvais, kooperuoti su nepriklausomos Lietuvos Respublikos įstaigomis. Ta pradėtoji veikla ir toliau tęsiama.

[vertindami Jūsų veiklą, Jums ir poniai linkime ilgiausių Metų!]

Grožvydas J. Lazauskas,
ALTO pirmininkas

APIE UGDOMĄ VISUOMENĖJE DIKTATŪROS ILGESI

V. Landsbergis

Praėjusiais metais britų žurnalistas, jau anksčiau pastoviai apsigyvenęs ir dirbęs Baltijos šalyse, paskelbė tariamą Rusijos agento laišką prezidentui B. Jelcinui. Apie žvalgybos tikslus Baltijos regione jo sakoma: "įkurti autokratinį režimą, nominaliai nepriklausomus, bet iš tikrųjų tarnaujančius mūsų interesams. Mūsų pagrindinės priemonės panaikinant demokratiją, yra nusikaltumai ir korupcija. Mes pa-

siekėme didelių laimėjimų inspiruodami visuomenę didžiule mafijos baime".

Atrodo, tai buvo įžvalgus perspėjimas. Pastarosiomis dienomis Lietuvoje ypač stiprinamas visuomenės paruošimas įvesti diktatūrą. Nagrinėjant nusikalstamumo temą, vis aktyviau kviečiama griebtis kokios nors nežinia kieno organizuotos savignyos – tačiau savanoriai, panaudoję jėgą nusikaltėliams

(Nukelta į 4 psl.)

kas dveji metai pasitikrintų savo sveikatą. Žinia buvo netikėta: medikai man diagnozavo vėžį. Operacija buvo atlikta laiku, todėl viskas baigėsi sėkmingai. Tačiau mano gydytojai vis dėlto nori, kad aš būčiau arčiau jų, kad jie galėtų mane nuolat stebėti...

– Kokius išpūdžius išsivežate iš Lietuvos į Ameriką?

– Išsivežu pačius gražiausius prisiminimus apie Lietuvos kultūrą, tautos papročius. Kartu su žmona aplankėme daugybę įvairių parodų, koncertų, dalyvavome

vos, Latvijos ir Estijos kaip sudėtinės Sovietų Sąjungos dalies. Dabar daugiausia reikalų turėsiu su Vidurinės Azijos ir Kaukazo valstybėmis. Tačiau kas žino, galbūt važiuodamas į jas kada nors užsiuksiu ir į Vilnių...

– Gal jau žinote, kas užims Jūsų vietą, kai grįšite atgal į Washingtoną?

– Ne, kol kas nežinau. Tačiau prieš pat palikdamas Vilnių, manau, jau žinosiu, nes išvykdamas turėsiu apie tai painformuoti Lietuvos Vyriausybę.

Girdėta iš Vilniaus

• **LIETUVOS ŽMONIŲ NUOMONĖ APIE SUTARTĮ SU LENKIJA.** Gegužės mėnesį Viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų centras "Vilmorus" atliko Lietuvos piliečių apklausą. Tarp kitų klausimų buvo ir vieno politiko užsakyti klausimai apie Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinę sutartį. Į klausimą, ar Lietuvos ir Lenkijos sutartyje turi būti įrašyta, kad "Vilnius yra ilgaamžė Lietuvos istorinė sostinė", 91 procentas apklaustųjų atsakė teigiamai. 74 procentai respondentų nurodė, kad Lietuvos ir Lenkijos sutartyje turi būti įrašyta: "Tai, kad 1920-1939 metais rytinė Lietuvos dalis buvo užimta Lenkijos, negali turėti jokių teisinių pasekmių". Už šių formuluočių įrašymą į sutartį pasisakė visų politinių orientacijų, taip pat ir tautinių mažumų apklaustieji.

• **NUMATOMA PAKELTI PENSINĘ KARTELE.** Socialinės apsaugos ministras Mindaugas Stankevičius spaudos konferencijoje pranešė, kad paruoštas projektas laipsniškai didinti pensinį amžių. Pagal jį, 2023 metais visi išeisiantys į pensiją bus 65 metų amžiaus.

• **VALSTYBĖS GYNIMO TARYBOS POSĖDYJE.** Pirmadienį įvyko Valstybės gynimo tarybos posėdis. Jam pirmininkavo Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas. Pirmuoju klausimu posėdyje apsvaistytas Lietuvos Respublikos gynybos doktrinos rengimas. Buvo priimtas nutarimas pavesti Vyriausybei per dvi savaites suderinti gynybos doktrinos projektą, panaudojant ir Vytauto Petkevičiaus vadovaujamos darbo grupės, ir Krašto apsaugos ministerijos specialistų parengtus projektus. Galutinio projekto rengimui vadovaus Kariuomenės vadas Jonas Andriškevičius.

• **SEIMO KOMITETAS PRITARĖ AMBASADORĖS ESTIJOJE KANDIDATŪRAI.** Seimo užsienio reikalų komitetas pritarė Užsienio reikalų ministerijos pasiūlymui skirti Haliną Kobeckaitę nepaprastąja ir įgaliojama ambasadore Estijos Respublikoje. Sutikimą dėl jos kandidatūros Estijos vyriausybė davė prieš savaitę.

Halina Kobeckaitė 1962 metais baigė Vilniaus universitetą, įgijo žurnalistės specialybę. Vėliau studijavo kalbas. Yra išvertusi apie 20 knygų. Beveik 16 metų ji dėstė Vilniaus technologijos universitete. Turi humanitarinių mokslų daktarės laipsnį. 1990 metais Halina Kobeckaitė paskirta Tautybių departamento generaline direktore, šiose pareigose dirbo iki departamento reorganizavimo. Dabar ji – Užsienio reikalų ministerijos patarėja kultūros klausimams.

• **KONSERVATORIAI JAU SURINKO 300 TŪKSTANČIŲ REFERENDUMUI REIKALINGŲ PARAŠŲ.** Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius pirmadienį spaudos konferencijoje pranešė, kad jau surinkti 300 tūkstančių parašų, reikalingų referendumui surengti. Tačiau parašų rinkimo kampanija, pradėta balandžio 23 dieną, tęsiasi. Konservatoriai siūlo referendume priimti konstitucinį įstatymą dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių ir akcijų vertės atstatymo bei teisėtvarkos pažeidimų. Pasak Gedimino Vagnoriaus, sociologiniai tyrimai rodo, kad apie 72 procentai gyventojų nepritaria LDDP vykdomai ekonominei bei socialinei politikai. Tai, jo nuomone, leidžia tikėtis sėkmės referendume.

• **ALGIRDAS BRAZAUSKAS APIE KNYGĄ "LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA".** Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas pritarė kritikai, kuri Lietuvoje ir išeivijoje pareiškta dėl "Lietuvos kovų ir kančių istorijos" pirmosios knygos. Tradiciniame pirmadienio interviu Lietuvos radijui jis sakė, kad iš leidinyje pateiktų dokumentų susidaro tikrovės neatitinkantis vaizdas. Šiame "Lietuvos kovų ir kančių istorijos" tome, pirmajame iš numatytų išleisti šešiolikos, publikuojami sovietų dokumentai apie lietuvių trėmimus pokario metais, – instrukcijos represiniams organams, jų ataskaitos Maskvos vadovybei ir t.t. Dokumentai paskelbti be jokių komentarų. Algirdo Brazausko nuomone, būtina kuo greičiau paruošti ir išleisti tomus, kuriuose atsispindėtų "didžioji šimtų tūkstančių žmonių kančia, – pradedant pirmosiomis trėmimo akimirkomis bei žūtimis svetimoje žemėje". Reikia parodyti visą genocido klastą, sakė jis.

• **LIETUVA PASVEIKINO ŠVENTĄJĮ TĖVĄ.** Lietuvos nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius prie šventojo Sosto Kazys Lozoraitis Lietuvos vardu pasveikino popiežių Joną Paulių II 74-ojo gimtadienio proga. Dar kartą palinkėta Popiežiui kuo greičiau pasveikti ir sėkmingai tęsti apaštalinę misiją žmonių labui.

• **PLEČIASI LIETUVOS IR KANADOS ATOMININKŲ RYŠIAI.** Praėjusią savaitę Lietuvoje lankėsi Kanados atominės energetikos saugos inspektoriatu atstovai. Planuojama paruošti Lietuvos ir Kanados bendradarbiavimo atominės energetikos srityje programą. Be rytų Europos šalių, kurių atominėse elektrinėse naudojami kanalinio tipo reaktoriai, panašius reaktorių eksploatuoja tik Kanada. Tad Lietuvos ir Kanados atomininkų bendradarbiavimas, anot Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko Povilo Vaišnio, aktualus abiems valstybėms. Jo nuomone, Ignalinos elektrinėje dirbantiems saugos specialistams būtų labai pravartu pasitobulinti Kanadoje. Tai bus numatyta bendradarbiavimo programoje. Programa apims visus ato-

Ir vėl Haiti

Gegužės 22 d. JAV viceprezidentas Gore pareiškė reporteriams, kad vyriausybė neatsisako galimybės panaudoti Haiti teritorijoje karines jėgas, jei toliau tęsis Haiti žmonių persekiojimai. Prez. Clintono vyriausybė paskelbė gegužės 8 d., jog pakeičiama vyriausybės politika Haiti pabėgėlių atžvilgiu. Jie nebus prievarta grąžinami namo. Jie bus dar jūroje, dar nepasiekę JAV krantų, apklausinėjami imigracijos valdininkų ir bus nustatoma, ar jie politiniai bėgliai, kuriems reikėtų suteikti politinę globą ar tik ekonominiai pabėgėliai nuo skurdo.

Prie JAV vyriausybės linijos pakeitimo, galimas daiktas, prisidėjo ir amerikiečio aktyvisto Randall Robinson, įsteigusio "TransAfrica" organizaciją, kovojančią už juodųjų teises, paskelbtas bado streikas. Jis badavo 27 dienas. Karinis įsikišimas į Haiti reikalus Amerikai nebūtų naujas žingsnis. JAV karinės jėgos viešėjo Haiti teritorijoje nuo 1915 liepos 28 d. iki 1934 m. JAV kariuomenei pasitraukus, Haiti 28 metus valdė dr. Duvalier šeima, po to keitėsi karinės valdžios, kol 1990 m. demokratiniuose rinkimuose prezidentu buvo išrinktas salezietis kunigas Aristidas. Mėnesį po rinkimų karinė chunta prezidentą pašalino ir pasigrobė valdžią.

Haiti turi daugiau šešių milijonų gyventojų, 95 nuoš. jų afrikiečiai. Pramonės ša-

mo saugos aspektus. Iki šio Lietuvos atomininkai glaudžiausiai bendradarbiavo su švedijos atomininkais.

• **BALTIJOS IR SKANDINAVIJOS ŽYDŲ MENO FESTIVALIS.** Gegužės 25-29 dienomis Vilniuje vyksta Baltijos ir Skandinavijos šalių žydų meno festivalis. Jį surengė Lietuvos žydų kultūros centras ir Lietuvos muzikų draugija. Šios meno šventės tikslas – supažindinti plačiąją visuomenę su sena, turtinga tradicijų Rytų Europos jidiš kultūra, taip pat dalyvauti Baltijos ir Skandinavijos šalių integracijos procese, – pasakė festivalio direktorius, kompozitorius Borisas Borisovas ta proga šiandien surengtoje spaudos konferencijoje.

Festivalyje dalyvauja Estijos, JAV, Latvijos, Lietuvos, Rusijos, Švedijos, Vokietijos profesionalūs menininkai ir mėgėjai, meno kolektyvai, tarp jų Berlyno žydų dainos teatras, Vilniaus žydų dramos teatras.

Vilniaus menininkų rūmuose atidaryta Lietuvos žydų dailininkų kūrybos paroda.

• **EGIDIJUS BIČKAUSKAS: "TEISMAI YRA SILPNIAUSIA MŪSŲ TEISĖTVARKOS GRANDIS".** "Centurionio" bylos rezultatai (visi kaltinti reketu asmenys, pritaikius amnestiją, buvo paleisti iš teismo salės) sudavė triuškinantį smūgį teismams, pareiškė gegužės 20 d. spaudos konferencijoje Seimo pirmininko pavaduotojas Egidijus Bičkauskas. Sunkių nusikaltimų Lietuvoje nuolatos daugėja. Iki šios dienos jų įvykdyta 210. Didžioji dalis yra buitinio pobūdžio, tačiau apie 10 procentų jų padarė organizuotos gaujos. Ir būtent jų nusikaltimų mažiausiai išaiškinama. Bičkausko nuomone, artimiausiu metu kriminogeninė padėtis bus įmanoma kontroliuoti, ir pirmiausia dėl to, kad pradeda formotis nauji ekonominiai santykiai. Lietuvos pramonę, sakė jis, pasidalijo 5-7 finansinės grupuotės. Jos sparčiai eina į ekonominę valdžią, faktiškai jau daro poveikį Seimui, Vyriausybei. Šios grupuotės, savo ruožtu, suskilusios į dvi dalis: vadinamųjų nomenklatūrininkų (buvę direktoriai, partiniai ir sovietiniai veikėjai) ir pastaraisiais metais iškilusi verslininkų banga. "Kai kurie jų, švelniai tariant, kelia įtarimą ne tik mums. Nemanau, kad juos paliks ramybėje profesionalių nusikaltėlių pasaulis", pabrėžė Egidijus Bičkauskas. ELTA (V.P.)

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

lyje beveik nėra, ariamos žemės vos 20 nuoš. Šalia bananų, valstybė eksportuoja cukrų, kavą, tabaką, kakavą. Prekyba daugiausia vyksta su JAV-mis. Haitiečiai, kurie turi darbą, uždirba apie 3 dol. per dieną. Viešpatauja skurdas, karinių režimų priepauda.

Popiežius Jonas Paulius II 1983 m. aplankė Haiti ir pareiškė, kad šalyje reikėtų pasikeitimų, socialinio teisingumo. Spėjama, kad jo žodžiai išjudino opoziciją prieš brutalų, nežmonišką Duvalierų režimą. Katalikų bažnyčia jaučia nemažą atsakomybę dėl įvykių Haityje. Parapijose žmonių dauguma palaiko nuverstą kunigą prezidentą Aristadą, tačiau iš Haiti vyskupų, kurių yra 11, tik vienas palaiko Aristidą ir reikalauja jo sugrąžinimo į prezidento vietą.

Italų vyriausybė

Italijos naujasis premjeras Silvio Berlusconi pripažįsta, kad laimėti rinkimus buvo lengviau, negu sudaryti koalicinę vyriausybę. Po rinkimų praėjo net šešios savaitės, kol pavyko susitarti. Šalia vyriausybės dar teko sudaryti specialų parlamento komitetą, kuris saugos, kad premjero biznio interesai nesikryžiuotų su valstybės interesais. Kelis savo svarbiausius biznio įmonių darbuotojus, patikimus bendradarbius,

Berlusconi perkėlė į pareigas vyriausybėje, vienas tapo teisingumo, kitas krašto apsaugos ministru. Vyriausybė sudaryta koalicinė. Šiaurinei Italijai, kur yra stiprūs pramonės miestai, atstovauja Šiaurinė Lyga. Ji gavo vyriausybėje penkias ministerijas. Tos lygos veikėjas Roberto Maroni bus vidaus reikalų ministras ir pirmasis vicepremjeras. Kitas lygos veikėjas gavo svarbią institucinių reformų ministeriją, nes rinkimuose laimėjusios partijos pažadėjo balsuotojams svarbias biurokratijos reformas.

Italijoje visose pokarinėse vyriausybėse dominavo krikščionių demokratų partija. Jos vadas Andreotti net septynis kart buvo vyriausybės premjeras. Dabar jau paskelbta, kad vyriausybė iškėlė jam baudžiamąją bylą. Tik du politikai, anksčiau buvę krikščionys demokratai, bet laiku pasitraukę, pateko į naująją vyriausybę. Kiti du priklausė jau užsidariusiai liberalų partijai. Jie laiku perbėgo į Berlusconi įsteigtą "Pirmyn, Italia" partiją ir buvo pakviesti į vyriausybę. Laimėjusi rinkimus naujoji partija turės aštuonias ministerijas. Premjeras pažadėjo didelį dėmesį ekonominiams reikalams, jis bandys sumažinti valstybės deficitą, parūpins darbą, mažins mokesčius.

Europos spaudoje daugiausia rūpesčio sukėlė žinia, kad italų vyriausybėje ministras bus penki "naujieji fašistai". Dėl jų įtraukimo į Italijos vyriausybę protestą pareiškė socialistai Europos parlamente, Strasburge. Į tai griežtai reagavo pats Italijos prezidentas Oscar Scalfaro. Susijungę į Italų Socialinį Judėjimą, tie "neofašistai" turi narių, kurie mėgsta juodus odinius švarkus, mėgsta iškėlę rankas saliuoti viens kitą, tačiau dauguma jų esą nuosaikūs dešinieji, kovoje Italijoje prieš komunistinę ideologiją ir jos atstovus parlamente. Vienas toks neofašistas pakviestas antruoju vicepremjuru, Giuseppe Tatarella pareiškė, kad į naują Italijos parlamentą žmonės išrinko 148 Italų Socialinio Judėjimo narius. Tai esąs protestas prieš politinį dešiniųjų grupių boikotą ir persekiojimą. Buve Italijos fašistai pasikeitę ir mažai belikę senųjų Mussolinio rėmėjų.

(Nukelta į 5 psl.)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. ANICETAS BUNDONIS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.

Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu į užsienį metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiro numerio kaina 65 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDAS

Juozas Žygas

Pereitą sykį minėjau, kad veikalui esant tokios plačios apimties, dar teks prie šios temos sugrįžti. Pirmiausiai, į akis labai krenta, knygoje plačiai minimos "represijos". Pavyzdžiui: "SALYGŲ RUOŠIMAS REPRESIJOMS", tai yra grynai sovietinė terminologija, kuri tokiam leidiniui visai nevertotina. Pažiūrėkime, ką apie tai sako žodynai: "Represija (lot.), priespaudos, suvaržymo, užgniauzimo, baudymų priemonė (TARPTAUTINIŲ ŽODŽIŲ ŽODYNAS – SAKALAS 1936 m.)". "Represija (1) baudžiamoji priemonė, suvaržymas (DABARTINĖS LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS – "MINTIS" 1972)". Žodynai aiškiai nurodo, kad "represavimas" – tai yra baudimas. Tad visur minint tik "represavimą", gaunasi prezumpcija, kad visi tremtiniai, buvo nusikaltėliai. Nes negali būti baudymo, be nusikaltimo. Nusikaltėlių ir prostitučių etiketę priklijuoti ir buvo tai, ko sovietinė valdžia siekė. Toks sovietinių tekstų kopijavimas parodo, kad pažodžiui sovietinius išsireiškimus negalima naudoti.

Taip pat parodo, kad dabartinių Lietuvos istorikų rašiniai, turėtų būti patikrinti. Tai, kas vyko, buvo visai ne represijos, bet sąmoningas tautos naikinimas. Tiek PLB išleistame leidinyje, net ir šiame, bei Brazausko ir Jursėno kalbose, visur slypi ta pati intencija: užmarinti tautos sąmonę. Taip pat skaitant ir prisimenant tuos žiaurūs laikus, reikia pripažinti, kad ne tik svetimieji, bet ir savieji prie to proceso prisidėjo. J. Juzeliūnas taip rašo: "Ypatingos analizės reikalingas išdavystės fenomenas. Išdavystė Lietuvoje labai plačiai išsiskynusi. Tuo net išsiskyrime iš kai kurių savo kaimynų. Nei Dekanazovas, nei Berija nežinojo, ku-

riuos asmenis reikia represuoti. Šį Judo darbą atlikti pagelbėjo "savieji", kalbantys gimtąja lietuvių kalba, dainavę liaudies dainas, net giedoję "Lietuva, Tėvyne mūsų". Tai skauda mūsų, kurią mūsų mokslininkai turėtų įminti, aptarti ateities karų labui".

Kas tą mūsų dabar Lietuvoje galėtų išdrįsti įminti, kuomet buvęs stribas vadovauja Tautiniam saugumo komitetui. Ir to paties rašinio autorius, toje pačioje skiltyje, kaip jau buvo minėta, rašė: "Moralinės traumas patyrė tiek persekiojamieji, tiek ir patys persekiojami". Tad, kokį pavyzdį, paliksime istorijai?

GENOCIDAS: DOKUMENTŲ APŽVALGA

Represijų mechanizmas 1940-1941 metais

Ši sekcija, apimanti bolševikinę teisinę sistemą, kuria vadovaujantis buvo vykdomas genocidas, yra parengta A. Anušausko ir V. Vosiliūtės. Gana vaizdžiai yra pristatomi sovietiniai įstatymai, kurie yra skirti kovai su vadinamais "sovietinės santvarkos priešais". "Paminėtinas Sovietų Sąjungos CVK 1929 lapkričio 21 nutarimas" Dėl paskelbimo esančiais už įstatymo ribų pareigūnų – TSR Sąjungos piliečių užsienyje, persimetusių į darbininkų klasės ir valstijos priešų stovyklą ir atsisakusių grįžti į TSR Sąjungą". 2. Asmenys atsisakę grįžti į TSR Sąjungą, paskelbiami esančiais už įstatymo ribų. b) nuteistojo sušaudymą per 24 val. po to, kai bus nustatyta jo asmenybės tapatybė. 6. Šis įstatymas veikia atgal. Beje, Lietuvos SSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsako dėl laikino RSFSR įstatymų taikymo LSSR teritorijoje (1940 11 30) trečias punktas taip pat numato sve-

(Atkelta iš 1 psl.)

žiūrėti ne į praeitį, o į ateitį. Po šios sutarties pasirašymo Lietuvos ir Lenkijos santykiuose turėtų prasidėti nauja era. Keletą metų dirbęs ambasadoje Lenkijoje, mačiau, kaip keitėsi ši šalis, manau, netrukus ir Lietuva galėtų pasiekti jos lygį, nes sutartis atvers didelius kelius naujiems ekonomiškai naudingiems ryšiams.

– Amerikoje valdžios pasikeitimas pirma laiko – labai retas įvykis. Pas mus jos, deja, keičiasi gana dažnai. Kaip žiūrėti į Lietuvos tautininkų ir demokratų bandymą surengti referendumą dėl pirmalaikių Seimo rinkimų?

– Politinių jėgų pasiskirstymas šalyje yra vienas iš demokratijos principų. Jis egzistuoja ir Amerikoje, ir Lietuvoje. Tačiau bėda ta, kad Lietuvoje politinės jėgos dažnai išreiškia visiškai priešingas nuomones, neieškodamas jokių kompromisų. Mes pripažįstame žmogaus pasirinkimo teisę, remiame demokratiją, tačiau neagitujame, kad Lietuvos gyventojai balsuotų už vieną ar kitą politinę jėgą. Tai – šalies vidaus reikalas. Todėl iš Amerikos oficialiosios valdžios pozicijų būtų neteisinga sakyti... balsuokite ar nebal-suokite už referendumą. Viskas yra vietos žmonių valioje.

DALELĖ ŠIRDIES PASILIKS LIETUVOJE...

– Kaip prognozuotumėte Lietuvos ateitį? Trejus metus gyvenęs ir dirbęs Vilniuje, Jūs daug ką matėte, patyrėte, kad galėtumėte būti savotišku bešališku ekspertu...

– Pamėginkime. Aš tikrai norėčiau matyti Lietuvą gražią, turtingą ir ekonomiškai stiprią. Kol kas mūsų šalis ne tokia – politiškai susipriešinusi, nuolat kamuojama nusikalstamų struktūrų, turinti labai rimtų sunkumų ekonomikoje. Visa tai teks spręsti demokratiškai išrinktai valdžiai. Tai nėra lengva, tačiau įmanoma, jei to norės ir sieks pati visuomenė, visos politinės jėgos. O Lietuvoje vienybė, kokia ji buvo pradžioje, atkuriant nepriklausomybę, dabar ne tokia stipri. Ir šiuo požiūriu, jau šiek tiek pažinodamas šalį, aš nesu optimistas dėl jos ateities. Aišku, norėčiau, kad viskas būtų kitaip, tačiau žinau, kad šios problemos yra tikros, ir nemanau, kad taip lengvai jos išsispresų...

– Prognozės gana pesimistinės...

– Gal ir taip, bet kol kas tokia realybė. Po kažkiek metų, manau, Lietuvai vis vien pavyks ištrūkti iš to užburto rato. Žinoma, jeigu pasiseks normalizuoti santykius su kaimynais, įveikti tarpusavio susipriešinimą, susiskaldymą, atstatyti ekonomiką ir

užsitikrinti Vakarų saugumą. Ši Vyriausybė, man regis, imasi ryžtingų žingsnių pagerinti ekonominę situaciją šalyje, bet tai daryti dar teks ir kitiems kabinetams. Gal iš tiesų kalbu kiek pesimistiškai. Iš esmės esu optimistas, bet negaliu ignoruoti tų faktų kurie gerai matomi iš šalies.

– Lietuvoje iš tiesų dabar nelengva. Bet, prisipažinkite, grįžus į turtingą ir demokratišką Ameriką, Jums vis dėlto kažko trūks?

– Trūks žmonių nuoširdumo. Kur besilankiau, visur ir visuomet būdavau kuo šilčiausia, priimtas ir supras-tas. Lietuvoje pasiliks dalelė mano širdies. Jei kada vėl atvažiuosiu čia, tai jau bus tarsi grįžimas namo. Niekada neužmiršiu viešnagės Rumšiškėse, kur susipažinau su puikiai išsaugota visos šalies etnografinių rajonų buitimi, susitikimų Technologijos, Vytauto Didžiojo universitetuose, kur suvokiau, kad būtent šiems jauniems žmonėms priklauso Lietuvos ateitis. Nėpamiršiu, deja, ir susipriešinusių, nesutaikomų savo nuomonėmis žmonių. Tokią, mano akimis žiūrint, palieku Lietuvą...

– Ačiū už pokalbį! Linkime Jums geros sveikatos ir puikios kloties naujuose darbuose tėvynėje.

*Kalbėjosi Stasys Jokūbaitis
(Kauno diena)*

VYRIAUSYBĖ NETEISĖTAI SKIRSTĖ LĖŠAS

Valstybės kontrolės departamentas siūlo Seimui nevirtinti 407 tūkst. Lt pernai metų biudžeto išlaidų. Valstybės kontrolierius V. Kundrotas spaudos konferencijoje paaiškino, jog jo vadovaujama tarnyba ginčija teisėtumą Vyriausybės sprendimų, kuriais skirstytos valiutinės lėšos. Jos buvo numatytos 1992 m. biudžete, tačiau paskirtos jau iš 1993 m. biudžeto, kuriame nebuvo numatytos. Tai, pasak V. Kundroto, yra šiurkštus įstatymų pažeidimas.

Valstybės kontrolierius priminė, kad lygiai dėl tokios pat priežasties VKD siūlymu Seimas pernai nepatvirtino dalies 1992 m. biudžeto išlaidų. Medžiaga buvo perduota Seimo Ekonominių nusikalstamų komisijai, tačiau ir pernai Vyriausybė padarė tokį

timos valstybės įstatymų taikymą atgaline data". Civilizuotame pasaulyje to nėra, kad įstatymai veiktų atbuline data. Tad rašant apie tokią santvarką, negalima vien tik jų tariamais dokumentais remtis.

pat nusižengimą. Vertindamas pernykščio biudžeto vykdymą, V. Kundrotas pažymėjo, jog gautos pajamos neatitiko patvirtintų Seime dydžių, pasikeitė tiek pajamų, tiek išlaidų struktūra. Pajamų buvo gauta 1,6 karto daugiau nei planuota, ir, nors buvo numatomas biudžeto deficitas, pajamos išlaidas viršijo 44 mln. Lt. Be to, visiškai pasikeitė iplaukos – vieni mokesčiai atnešė daugiau, kiti – mažiau pajamų nei planuota. Panašiai paskirstytos ir išlaidos – Krašto apsaugai, sveikatos apsaugai bei žemės ūkiui pagal biudžeto struktūrą skirta mažiau, o teisėsaugos sistemai – gerokai daugiau lėšų.

V. Kundrotas paminėjo ir kitas priežastis, iškreipusias biudžeto vykdymą. Tai – infliacija, nesugebėjimas tinkamai prognozuoti biudžeto, neįgyvendintos kai kurios priemonės, turėjusios gerokai palengvinti mokesčių surinkimą. Tačiau VKD vis tiek siūlo patvirtinti biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymą, išskyrus minėtuosius 407 tūkst. Lt išlaidų.

KAIŠIADORIŲ RINKĖJAI TREČIA KARTĄ NEIŠRINKO SEIMO NARIO

Seimo narys šioje apygardoje renkamas vietoje Algirdo Brazausko, kuris tapęs Lietuvos Prezidentu, neteko Seimo nario įgaliojimų. Šį kartą kaišiadoriškiai galėjo pasirinkti savo atstovą iš vieno kandidato – neseniai susikūrusios Socialistų partijos pirmininko Albino Visocko. Balsuoti atėjo vos penki procentai rinkėjų. Pagal rinkimų įstatymą būtų užtekę 45 proc. atėjusių rinkėjų, kad ir vienas kandidatas taptų Seimo nariu, nesvarbu, kiek rinkėjų būtų už jį balsavę. Anksčiau dviejuose rinkimuose daugiausia balsų buvo surinkęs Tėvynės Sąjungos atstovas teisininkas Liudvikas Sabutis. Trečiame rinkimų bandyme jo kandidatūra buvo neįregistruota, nes Tėvynės Sąjunga neįregistravo savo kandidato rinkimams Teisingumo ministerijoje, nors Sąjungos įstatuose parašyta, kad ji kaip politinė partija dalyvaus rinkimuose į Seimą.

AGEP

MARGUMYNAI

Antanas Dundžila

"JAV lietuvių visuomeninkų pasitarimas Lietuvos užsienio politikos klausimais", stambiais raidėmis IV-15 d. "Draugas" skelbė pirmame puslapyje, o IV-28 d. "Dirvoje" tilpo oficialus Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pranešimas. Taip sužinojome apie Baltimorėje PLB-ės iniciatyva IV-9 d. įvykusio lietuvių visuomenininkų ir Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovų pasitarimo bruožus. Pasitarime dalyvavo ambasadorius A. Eidintas, patarėjas V. Žalys ir pustuzinis mūsų visuomenei žinomų darbuotojų. Apie šį įvykį pagalvojus, įdomiausia yra ne tai, kas ten dalyvavo, bet kas nedalyvavo.

Negalima nesistebėti, kad tokia pasitarime nedalyvavo Washingtono reziduojantis Lietuvos valstybės konsultantas tarptautinių santykių klausimais (pareigų pavadinimas iš II-22 d. "Tiesos") Jonas Bobelis. Tai ypač keista, nes tame pat straipsnyje p. Bobelis autoritetingai teigė, kad "darbuosiuosi kartu su ponu Alfonsu Eidintu". Neaišku, kas – ar PLB-ė ar ambasada – nepasirūpino šio aukšto Lietuvos pareigūno dalyvavimu. Ar p. Bobelio nedalyvavimo faktas gali ką nors daugiau reikšti, galima tik spėlioti. Šiaip gi nežinia, pvz., kur Washingtono įsikūrė p. Bobelio įstaiga, nors žinome, kad ji ne Lietuvos ambasadoje. Niekas neskelbia, ką jis veikia, ką tokio Washingtono iki šiol atliko.

Antras svarbus aspektas, jau iš Bendruomenės pusės, tai Baltimorės pasitarime nedalyvavusi (ar bent spaudoje nepaminėta) JAV LB-ės Washingtono biuro direktorė Asta Banionytė. Nežinau ir ji, kaip p. Bobelis, yra atsidūrusi kokioje nors Washingtono politikos ledaunėje? Jei taip, tai būtų labai gaila, nes prityrusios Washingtono A. Banionytės ir Bendruomenės vadovybei ir Lietuvos ambasadai labai reikia.

Kas čia per užkulisiai, gal dūmai, miglos ar skersvėjai?

*****

Tame Baltimorės pasitarime įžanginę kalbą pasakė ambasadorius A. Eidintas. Jis ten pabrėžė nepartinės Lietuvos užsienio politikos pirmumą. Nepartinės Lietuvos užsienio politikos reikalą iš Ambasadoriaus girdime nebe pirmą kartą. Tad, šia proga, pora minčių apie nepartiškumą užsienio politikoje ir pačią užsienio politiką.

Tas užsienio politikos nepartiškumas, atrodo, iš tikrųjų gali būti bandymu slopinti viešą svarstymą, sakyme – kad ir kritiką, dabar vedamos Lietuvos užsienio politikos adresu. Tą slopinimo mintį labai konkrečiai Ambasadorius kėlė savo plačios apimties straipsnyje, III-5 d. "Drauge", kurio trečdalis buvo skirtas užsienio politikai.

Esame pripratę prie Amerikos žinių komentatorių, kurių viešai skelbiami teigimai dažnai nesutinka su valdžios nusistatymu ar jos peršamais ėjimais. Nežiūrint straipsnyje įsakmiai reikalaujo "konsensuso", išsivijai visai nereikia atsisakyti teisės laisvai reikšti savo nuomones ar jas proteguoti savo gyvenamojo krašto vyriausybės sluoksniuose. Būčiau linkęs teigti, kad nuo Lietuvą valdančios partijos skirtinga išsivijos nuomonė Lietuvai kartais gali būti net reikalinga, nes su savo gyvenamo krašto piliečiu, eidama į JAV valdžios institucijas, išsivija galėtų Lietuvai padaryti daug gero ten, kur dėl vieno ar kito priežasčių valdžia negali ar nenori kišti pirštų. Čia tekstą neišleisti iš akių žydų pavyzdžio: be laisvai savo nuomones reiškiančios žydų visuomenės Amerikoje, šandieninė Izraelio padėtis būtų visai kitokia. Nežiūrint Izraelį supusių pavojų, Izraelis bent viešai nereikalauja Amerikos žydų paklusnumo.

Imant dėmesį į III-5 d. straipsnį, turime su džiaugsmu pripažinti, kad tai pirmą kartą buvome nuosekliau susipažindinti su Lietuvos užsienio politikos programa. Darant prielaidą, kad straipsnis iš tikrųjų autoritetingai ir išsamiai suregistruoja užsienio politikos gaires, jame pasigedome bent keletos Lietuvai labai svarbių dalykų. Štai, straipsnyje nieko nebuvo apie (1) kokį nors Vokietijos ir Sovietų Sąjungos Lietuvai padarytų okupacinių skriaudų ir nuostolių atlyginimą reparacijų būdu; (2) paskolų iš užsienio beveik besaikį ėmimą, ar bent užuominos, kiek Lietuva šiuo metu jau yra įsiskolinusi; (3) lietuvių tautinių mažumų teises Rusijoje (-buvę tremtiniai bei jų vaikai!) ir Lenkijoje (Punksas ir kt.). Šiuos punktus Lietuvos kaimynai besaikiškai naudoja Lietuvos nenaudai, o Lietuva tik tyli. Tai kokia čia ta valstybės užsienio politika šiuose svarbiuose reikaluose? Ar matant tokius (pabrėžiu: tik pačius didžiuo-

Dalis JAV LB ir Kanados LB Krašto valdybų atstovų jungtinio posėdžio metu Southfield, MI, gegužės 1 d. Nuotraukoje taip pat matyti dalis posėdyje dalyvavusių svečių – prelegentų V. Volertas ir P. Mickus.

siaus!) užsienio politikos trūkumus, privalome irgi tylėti ir paklusniai remti iš Vilniaus skelbiamą diktatą?

Laisvame krašte skelbiami "aksiomai" (straipsnyje naudotas terminas) apie jungtinį, vieningą užsienio politikos balsą, bent šandieną (ypač pamačius "Lietuvos kovų ir kančių istorijos" tomą), labiau primena bolševikinius šūkius ("Visa liaudis vieningai su partija!") anais okupacijos ir teroro laikais. Vienybė turėtų būti ne autokratiškai aksiominė, bet visų pirma intelektualinė ir dvasinė.

*****

Plačiai skaitomas "The Wall Street Journal" (WSJ) IV-26 d. paskelbė apie žydų bendruomenių sumažėjusią įtaką Amerikoje. Straipsnį skaitant, negalima negalvoti apie JAV LB-ę, Amerikos lietuvių tarybą (ALT) ar net visą išsiviją.

Ką dabar pergyvena Amerikos žydai, lietuvių visuomenė pajuto 1991 rudenį, Lietuvos nepriklausomybę svetimiems kraštams pripažinus. Trumpai drūtai, Izraeliui su arabų kraštais bei sąjūdžiais taikiau kalbant, Amerikos žydai "neteko priešų". Gal Mūsų bendruomenininkai ir altininkai susitiktų su žydais ir kartu pasvarstyti tą "priešų netekimo" padėtį? Juk taip vadinamoje indentiteto krizėje atsidūrėme ne mes vieni!

Straipsnį WSJ pradeda gana dramatiškai. Neseniai Washingtono, American Israel Public Affairs Committee (AIPAC – tai Izraelio interesus aktyviai remianti politinė grupuotė, "lobby") susirinkime iškilo Jeruzalės klausimas. Ar ši organizacija spaus JAV valdžią, kad ji Jungtinėse Tautose vetuotų rezoliuciją, vadinamąją Izraelio sostinę (-Jeruzalę) "okupuota" teritorija? – Ne, atsakė AIPAC prezidentas, o susirinkimo dalyviai tuoj

APIE UGDOMĄ VISUOMENĖJE DIKTATŪROS ILGESĮ

(Atkelta iš 1 psl.)

pagąsdinti, yra teisiami; Šaulių sąjungai, kuri prieš karą sėkmingai talkino policijai, dabar neleidžiama turėti ginklų; atnaujintos Savanorių kūrėjų sąjungos registravimas buvo vilkinamas pusantrų metų, kad tik įstatuose neliktų nieko apie piliečių savigny. Tuo pat metu vienas laikraštis ir viena televizijos laida įtikinėja, jog kito kelio pasipriešinti nusikaltėliams, taip pat alkoholizmui, savižudybėms, valdžios korupcijai ir demoralizacijai nesą – tik diktatūra! Jau ir Prezidentas raginamas tam nesipriešinti arba, kiek pažaidus nepritarimą, palaiminti.

Skurdinant žmones, kurstoma jų nevilts; tuo pat metu kuriamas visiško teismų neveiksmingumo ir nusikaltėlių visagalybės vaizdas, o jėgos ministras, prieš kelis mėnesius pareiškęs, jog vieno žurnalisto nužudymo pakaktų nepaprastajai padėčiai valstybėje įvesti – reikia tik įstatymo, – dabar perspėja Seimą apie esamus skirtingus požiūrius ir galimus neįstatyminius sprendimus. O štai valdininkų turto ir pajamų deklaravimo įstatymas, kuris rimtai varžytų korupciją, nesusilaukė ministro pritarimo, nes juk ir LDDP viršūnės buvo atmetas. Jei darbininkų

pat pradėjo su nepasitenkinimu šnypšti... (Mes irgi privalėtume šnypšti, šaukti ir švilpti, kai 1940 – 1990 metų Lietuva nevardinama "okupuota".)

"Ar ši organizacija silps-ta?" – viešai klausia 1974 – 1989 buvęs jos direktorius. "Ne, instituciniai nesilps-ta, tačiau jos įtaka yra sumažėjusi" – jis pats atsako.

Ir t.t. ir t.t. Įdomus straipsnis, reikšmingas mūsų visuomenei.

(1994-V-9)

ir bedarbių protestai bus jų pačių nevaldomi, o politinės partijos – bauginamos nesi-kišti, nereguluoti, tai gatvėse netruks pasirodyti ir neaiš-kios kilmės provokatoriai, kviečiantys į smurtą.

Demokratinės partijos siūlo ginti skurdinamų žmonių teises ir keisti nesugebančią tvarkyti valdžią demokratinio keliu, – bet valdančioji partija yra pasiruošusi bet kada pabaigti priimti primitivų Nepaprastosios padėties įstatymą ir įsivesti vienpartinę ar kokios grupės draugų diktatūrą neva "teisėtu" paprastos daugumos, nors ir dvidešimties žmonių, sprendimu Seime.

Pavojus demokratijai Lietuvoje didesnis negu bet kada, nes LDDP-KGB-GRU diktatūros įvedimas mūsų krašte atitiktų ir kai kurių susikompromitavusių valdžios žmonių, bijančių artėjančios atsakomybės, ir didelės kaimyninės šalies strateginius interesus. Kelia tai slinkčiai gali užkirsti piliečių ir jų organizacijų solidarumas, aišku, ir atsakingai mąstančių politikos žmonių, įskaitant sąžiningus LDDP narius, susipratimas.

1994 m. gegužės 19 d.

***

ADVOKATŲ KONTOROJE – JAV TEISININKAI

Kauniečių advokatų kontora "Pukas, Zabiela ir partneriai" pradėjo bendrą veiklą su JAV advokatų firma "Ballard Spahr Andrews & Ingersoll" kuri čia atidaro savo atstovybę.

Kaip Eltai pasakė John M. Zerr, jo atstovaujama firma daugiau kaip šimtas metų. Išaugusi nuo dviejų advokatų kontorėlės Philadelphijoje, dabar firma turi atstovybes šešiose JAV valstijose, jose dirba apie 300 advokatų.

AGEP

Iš visur apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

TRUMPAI

• Vatikano spaudos agentūra paneigė Ispanijos laikraščio "Diario 16" paskelbtą žinią, kad popiežius Jonas Paulius II serga Parkinsono liga. Žinios autorius jėzuitas kun. Miguel Lamet rašė, jog popiežius jau treji metai ima Pergolide ir Sine-met vaistus, bet jo kairioji ranka dažnai dreba.

• Tarptautinė Elektros jėgainių organizacija paskelbė statistiką, rodančią, kurie šaltiniai sudaro elektros energiją. Proporcingai daugiausia branduolinės energijos gamina Lietuva – apie 83 nuoš. visos savo elektros. Po Lietuvos eina Prancūzija, Belgija, Japonija, Vokietija, Britanija ir JAV.

• Libanas nutraukė diplomatinį ryšius su Iraku, nes Irako diplomatai kaltinami nužudę Beirute irakietį, savo valdžios priešą, pabėgusį į Libaną.

• Pentagonas paskelbė, jog šaltasis karas pasibaigė ir spalio mėnesį bus panaikintas planas, sudarytas atominio karo atvejui. Plane numatyta, kas ir kaip valdys Ameriką branduolinio karo metu.

• Kambodžijos karalius Sihanoukas pažadėjo komunistams, kad jis organizuos visuotinius rinkimus, jei to pageidaus komunistų karinė vyriausybė, nes ji boikotavo paskutinius balsavimus, or-

ganizuotus Jungtinių Tautų. Karalius ragina komunistus skelbti karo paliaubas.

• Panamoje rinkimus laimėjo naujas prezidentas Balladares, tos pačios partijos, kuri palaikė generolą Noriegą, dabar kalinamą JAV kalėjime, kandidatą.

• Gegužės 8 d. Vengrijos balsuotojai išrinko valdžion buvusius komunistus, dabar pasivadinusius Vengrijos Socialistų partija, kuri gavo 32.5 nuoš. visų balsų. Nuo 1990 m. valdžiusi dešiniųjų pažiūrų partija – Demokratinis Forumas gavo 12 nuoš. balsų. Vengrų spauda sako, kad balsuotojai pasekė Lenkijos ir Lietuvos pavyzdžiui.

• Anglijoje gegužės 12 d. mirė darbiečių partijos vadas, kandidatas į ministrus pirmininkus John Smith.

• Ispanijos parlamente opozicija pareikalavo, kad socialistas premjeras Felipe Gonzalez pasitrauktų ir skelbtų rinkimus. Įvairūs skandalai pakenkė vyriausybei. Du ministrai atsistatydino, Ispanijos Banko direktorius buvo suimtas, civilinės gvardijos vadas pabėgo į užsienį.

• Olandijoje parlamento rinkimus pralaimėjo 18 metų valdžiusi krikščionių demokratų partija. Daugumą dabar turi darbo partija.

• Trys didžiosios JAV automobilių bendrovės per pirmąjį metų ketvirtį turėjo gerą pelną. Užsienyje nuostolius toliau neša prancūzų Peugeot-Citroen.

JAV LB Ohio apygardos rinkimų į XIV LB Tarybą būstinėje Clevelande skaičiuojami balsai. Komisijos nariai: V. Čyvas, pirm. R. Apanavičius ir M. aukštuolis ir baluotojas dr. V. Stankus.

V. Bacevičiaus nuotr.

• Europos futbolo pirmenybės laimėjo AC Milan, kurio savininkas yra Italijos premjeras Berlusconi.

• Britanijoje per paskutinius 10 metų net 30 nuoš. padaugo tuščių namų skaičius. Per tą patį laiką padvigubėjo benamių šeimų skaičius.

• Ši pavasarį Vatikane lankytojai užgriuvo Sistino koplyčią, kurios Michelangelo tapyti paveiksłai buvo nuvalyti ir atnaujinti. Balandžio mėnesį garsųjį "Paskutinį Teismą" apžiūrėjo 308,000 lankytojų.

• Anglijoje pastebėtas tėvų polinkis parinkti savo kūdikiams keistus vardus. Vienas kunigas atsisakė krikštyti naujagimį vardu "Belzebubas".

• Kaimyninės valstybės Afrikoje: Gana, Tanzanija ir Nigerija pažadėjo atsiųsti į pilietinio karo žudomą Rwandą 5,500 Jungtinių Tautų kareivių. Ten jau atvyko būrys kanadiečių.

PARDUODAMI LENINAS IR STALINAS

Sovietmečiu kiekviename Lietuvos mieste ir miestelyje stovėjo bent po vieną Leniną, Kapsuką, ar kitą sovietinės ideologijos vadą. Iš viso jų būta maždaug du šimtai. Dabar Vilniaus skulptūros studijoje jų saugoma dešimt. Kur yra kiti – tiksliai nežinoma, tikriausiai vieni išlydyti, kiti parduoti užsienio kolekcionieriams. Už šias statulas siūloma nuo

10 iki 50 tūkst. USD. Pavyzdžiui, Leniną, stovėjusį Vilniaus Lukiškių aikštėje, ketino įsigyti amerikietis p. Feller ir rodyti įvairiose pasaulio parodose. Už Staliną, kažkada stovėjusį Vilniaus geležinkelio stoties aikštėje, buvo pasiūlyta 7500 USD. Tačiau parduoti paprasčiau dvigubai daugiau ir pirkėjas atsisakė.

(AGEP)

MASKVOS LIETUVIŲ DAILININKŲ PARODA

Į Lietuvos Respublikos ambasadą Maskvoje, š.m. balandžio 20 dienos pavakarį gausiai susirinko tautiečiai, kūrybinių organizacijų atstovai. Čia buvo atidaryta Maskvoje gyvenančių dailininkų Boriso Jonaičio ir Marinos Janulaitytės darbų paroda.

Parodos svečius ir dailininkus B. Jonaitį ir M. Janulaitytę, savo geriausius darbus nutarusius parodyti tautie-

čiams ambasados pastogėje, nuoširdžiai pasveikino Lietuvos Respublikos ambasadorius Rusijoje p. Romualdas Kozyrovičius. Jis palinkėjo dailininkams tautiečiams naujų kūrybinių laimėjimų, šlovinant Nemuno krašto vardą. Su savo kūrybiniais planais, padėkoję parodos dalyviams už šiltą jų darbų priėmimą, pasidalino abu dailininkai.

K. Juodis

LAIKU IR REIKALINGAS PRIMINIMAS

Vilius Bražėnas

Visad malonu užtikti mūsų spaudoje straipsnių, kurie išveda mus iš siaurų, nors ir pagrįstų, ginčų dėl iškylančių nesusipratimų ir nukreipia visuomenės galvoseną į platesnius, Lietuvą liečiančius, horizontus. Deja, kaip yra tekę pastebėti, į konkrečią veiklą šaukia straipsniai dažniausiai praeina "nepastebėti". Gal todėl, kad apsilankymai ir konferencijos nereikalauja tiek rimto planavimo bei ištvermės planų vykdyme, ir patraukia daugiau dėmesio mūsų spaudoje. Todėl, manau, nederėtų praleisti negirdom Antano Dundzilos pagirtino straipsnio, 1994 gegužės 5 DIRVOJE. Autorius jame iškelia svarbų reikalą: iš anksto ruošti 1995 m. vyksiančiam II-jo Pasaulinio karo pabaigos 50-mečio minėjimui, atitinkamai tai išnaudojant Lietuvos bylai prieš Rusiją, jei-

gu ji, kaip A. Dundzila įžvalgiai nurodo, atsisėdama už nugalėtojų stalo, de facto taptų Sovietų Sąjungos paveldėtoja ir tuomi prisiimtų atsakomybę už nusikaltimus prieš Lietuvą ir lietuvių tautą.

Tikiuosi, kad šiai sukakčiai, taip įskaudinusiai tarptautinę teisę ir sutrūpusiai bet kokius politinius padarumus, bus mūsų ruošiamasi ne tiek "paminėti", kiek tą sukaktį panaudoti. Vienok, remdamasis sava gan plačia viešosios opinijos patirtimi, stipriai siūlyčiau toki panaudojimą ištęsti per išstisus ateinančius pasirošimo metus, pradėdant jau nuo netrukus paminėtino nusikaltėliška tragiško išsikėlimo Normandijoje, kas jau būtų atskira tema.

Manau daugiausiai paveiksime Vakarų viešąją nuomonę plačiai ir pakartotinai keldami Rusijos grėsmę

Lietuvai, o ne vien tik kokią kartą ALT ir LB centruose. Propagandai galima panaudoti vietinę spaudą, radio pokalbių, mokyklas, kreipiantis į parlamentus, valstijų legislatūrą, karo veteranų ir kitokias organizacijas. Tai bus lengviausia padaryti metų bėgyje, besirušiant minėjimui. Kaip gerai besuorganizuotume savąjį minėjimą, jis bus, bent JAV, nustelbtas pagrindinio grandiozinio valstybinio minėjimo.

Mūsų propaganda (faktų viešumai skleidimas) turėtų remtis keliais nuolat ir įvairiose formose kartojamais pabrėžimais. Siūlyčiau svarstymui šiuos punktus:

1. SSSR nuo 1939 m. rugpjūčio 23 d. (Pakto) buvo nacinės Vokietijos sąjungininkė suokalybe karą pradėti.
2. SSSR ir Trečiasis Reichas yra abu atsakingi už II-jį Pasaulinį Karą: Reichas puolė Lenkiją iš Vakarų, gi Sovietai – iš Rytų.
3. Raudonasis holokaustas yra atsakingas už 6 iki 10 kartų didesnę aukų skaičių, negu Rudasis holokaustas.

Todėl Vakarai neturi teisės jį pamiršti ar ignoruoti.

4. Pasaulis negali tikėtis taikos ir teisingumo, kol tarptautinis II Niurnbergo Teismas nepatrauks tieson ir nebūs komunistų karo nusikaltėlius.

5. Kol Rusijoje neįvyks desovietizacija, kaip įvyko denacifikacija Vokietijoje, Vakarų pagalba Rusijai negalės būti paveikli "demokratizacijai".

6. Nors Vakarai karo metu buvo Sovietų Sąjungos sąjungininkai, Sovietų Sąjunga niekada nebuvo Vakarų sąjungininke: sovietai bandė naudoti Hitlerį laisvųjų Vakarų susilpninimui, planuodami patys suduoti Vakarams galutinį mirtiną smūgį.

Šias mintis gan sėkmingai esu plačiai išbandęs amerikiečių visuomenėje paskaitose ir spaudoje. Dabar, jeigu jos būtų panaudotos karo pabaigos minėjimui proga, galėtų stipriai pakirsti Rusijos imperialistų politinį bei kitokį terorą prieš Lietuvą. Priedo, kelią į viešumą mums jau seniai atidarė OSI

nusikaltėliška veikla, nušviesta Demjanjuko bylos pasėkoje, holokausto muziejaus garsinimas ir "Shindlers's List" filmos sukelta kontroversija. Tačiau svarbu, kad mūsų pagrindinis taikiny būtų ne Sovietų nusikaltimams pridengti panaudojami nacių teroro aukos – žydai, bet komunizmo nusikaltimai prieš žmoniją apskirtai ir Lietuvą konkrečiai. Kad tam yra pribrendęs metas, rodo atsitiktinis net dviejų konservatyvių žurnalų 1994 m. gegužės 2 d. laidomis išėjimas su viršeliais ir straipsniais primenančiais užmirštą Raudonąjį holokaustą. Tai padarė THE NEW AMERICAN ir NATIONAL REVIEW žurnalai. Balandžio 29 d. WASHINGTON INQUIRER savaitraštis išidėjo Albert L. Weeks (New Yorko universiteto profesorius emeritus) straipsnį "Amerikos 'Amnezija' Apie Sovietų holokaustą." Tad, nelaukdami, kol kada

(Nukelta į 6 psl.)

KAI AUGO IR BRENDO SIBIRE

Iš visų anksčiau DIRVOJE paminėtų knygų, aprašančių ištremtų lietuvių kančias ir vargus, skiriasi "Kryžius šiaurėje". Joje išspausdinti vyrų ir morerų, šešiolikos autorių, atsiminimai ir keturių prozinės kūrybos rašiniai. Visi rašantieji ištremti 1941 m. birželyje. Dar skirtinga ši knyga tuo kad joje rašo šeši asmenys, kurie tremiant nė 10 metų neturėję, septyni jau per 10 metų persirėję, kiti vyresni.

Nijolė Lelkaitė Baikienė su tėvais iš Alytaus apskr. ištremta tik dviejų metų amžiaus. Ji atsiminimus pavadino "Kelionė į nežinią".

Ona Zapalskytė Rudalavičienė iš Panevėžio apskr. su tėvais tremiama tebusi 3 metų. Atsiminimai pavadinti "Laiminga" vaikystė".

Stanislovas Grabys, anykštėnas, su tėvais ir broliais tremiamas buvo 5 metų. Prie Lenos žiočių mirė jo tėvas, pirmas iš tos tremtinių grupės. Palaidojo jį saloje, kuri gavo Grabio salos vardą. Vėliau, kai ten daugiau tremtinių palaidojo, valdžia salą pavadino "Mogilniki". Atsiminimų rašinys ir pavadintas "Grabio sala".

Danutė Sprangauskaitė – Bačarova, gim. Alytuje, generolo Sprangausko duktė. Tremiama su tėvais tebuvo 8 metų. Atsiminimai – "Didžioji kelionė".

Joana Jakaitytė – Kupliauskienė, gim. Šakiuose, su tėvais ištremta 8 metų. Atsiminimai "Gyvenimas tremtyje".

Irena Valaitytė – Špakauskienė, g. Kaune, su motina ir broliu ištremta trylikos metų. Tėvas karininkas Konsko kalėjime sušaudytas. Atsiminimai – "Prisiminimų nuotrų".

pos".

Julija Pūtvytė – Daniliauskienė buvo 15 metų, kai ją su motina ir kitais šeimos nariais ištremė. Tėvas anksčiau buvo areštuotas, mirė Gorkio kalėjime. Atsiminimai – "Iš šiaurės prisiminimų".

Antanas Daniliauskas, J. Pūtvytės vyras, marijampolietis, su motina tremiant buvo 15 metų. Tėvas mirė Rešiotų lageryje. "Laiškai iš šiaurės" jo atsiminimų pavadinimas.

Stasė Mažilytė – Makutėnienė, iš Panevėžio apskr., su tėvais, seserim ir broliu ištremta 21 metų. Tremties aprašymą pavadino "Dosnialia manoji".

Zenonas Kairys, 26 m., gyveno Kaune. Pajutęs, jog bus trėmimai, nuskubėjo į tėviškę Panevėžio apskr. Šeimos tremiamųjų sąrašą jo nebuvo. Sutiktas milicininkas pažino jį, sulaukė ir taip patvarkė, kad būtų ištremtas kartu su kitais šeimos nariais, kurie jau buvo sugrūsti į tremtinių vagoną. Rašinys pavadintas "Prisiminimai".

Čia trumpam nukryptama prie kitos knygos – "Tautų tėvo" karalystėje". Joje rašo 13 autorių, įvairiais laikotarpiais ištremtų. Atsiminimus yra davusi išspausdinti Irena Janutaitė, mano brolio duktė. Minių ją, nes ir jai panašiai nutiko, kaip ir Z. Kairiui. Įspėta, jog bus vežama, nepaklausė patarimo, iš Ylakių, kur mokėsi, nuėjo tėviškėn ir pateko į enkavedistų nagus. Jos atsiminimai pavadinti "Vaikystėje – baimė, jaunystėje – kančios". Knygą 1991 m. išleido "Šviesa" Kaune.

Toliau vėl apie "Kryžius šiaurėje" autorius.

Valerija Simanavičiūtė –

Damašienė, mažeikietė, 31 metų ištremta su vyru Klemenu Damašium. Jisai studentavimo metais buvo "Lietuvos Aido" reporteris. "Tremties prisiminimai" – V. Damašienės rašinys.

Karolina Šalomskaitytė – Staniūnienė, g. Prienų valsčiuje. Buvo 31 metų, kai su vyru Donatu, dviem dukterimis ir vyro motina iš Onuškio, kur vyras mokytojavo, buvo tremiami. Parašė – "Ten toli, už poliarinio rato".

Kazimieras Markauskas buvo 36 metu. Iš Marijampolės apskr. su žmona ir dviem mažametėms dukterimis ištremtas. Atsiminimai – "Altajaus krašte".

Darija Pūtvenė, iš Bubių, 40 metų, ištremta su trim vaikais. Vyras buvo anksčiau areštuotas. "Žinios" – atsiminimų pavadinimas.

Alfonsas Andriukaitis, g. 1905 m., ištremtas su šeima. Atsiminimai pavadinti "Pasmertieji".

Marija Valaitytė – Tručinskienė, gimė 1950 m. Bykovo iškyšulyje. Atsiminimai pavadinti dviem žodžiais... "Tėvai. Vaikystė".

Knygos antrojoje dalyje yra buvusių tremtinių prozos rašinių.

Algirdas Čarneckis, g. 1924 m. Londone, Lietuvos diplomato šeimoje. Apsakymėlių pavadino "Dama su šuniuku".

Rimantas Pūtvytis tremiant buvo 12 metų. Knygon davė ištrauką iš apsakymo "Toli nuo tėvynės".

Vytautas Cinauskas, ištremtas 11 metų. Jo kūrinyje pavadintas "Poviliukas". Yra ir linksmų nuotykių, kaip tremtinė pagavo Poviliuką pamokyti bučiuotis.

Ričardas Vaicekauskas, iš Seirijų, su tėvais tremiant buvo 15 metų. Savo kūrybą pavadino "Ten, kur baigiasi žemė".

(Nukelta į 9 psl.)

Balys Auginas

IŠSKRIDUSIAM

Kolegai Vacui Kavaliūnui

1. ŽMOGUS sugrįžta žemėn
Iš žvaigždynų –
Erdvėlaiviai parvyksta
Iš nežinomų planetų –
Tačiau širdis ligšiolei
Dar nežino –
Kada išskrisime
Raketomis Likimo
Dausų keliu žvaigždėtu – –

Ir tarsime: Kelionės galą priėjau
Ir kryžkelėj nėra ženklų daugiau! –
Atsiųsk man, Dieve, dangiškus sparnus –
Pas Tave skrenda žemiškas sūnus – –
Ir esame lyg astronautai
Šios žydinčios planetos.
Išskristi pasirengę
Į nežinomų svajonių skliautą
Ir ieškome ramybės amžinos, saulėtos – –

2. TU išskridai, Vacy –
Atradęs Gėrį Amžinybės –
Dabar Tu amžina šviesa esi –
Galaktikoj lietuviška žvaigžde
Sužibęs – – –
Paliko mums kelionių Tavo kraitis
Rašytas Motinai Tėvynei – –
Ramiai nutilus plunksna guli
O aš žvelgiu – Dievuli,
Kokie nušvitę
Dzūkijos sietynai – –

Ir Laikas sups Tave per amžius,
Žvaigždėtoj menėj pasitiks Praamžius –
Ir kai pažvelgsi iš šviesaus
Vėlių kalnelio – ten žemai
Atogrąžu
Svajingas Pietų Kryžius –
Toli toli Tavieji
Žemiški namai –
Ir Tu regėsi tik
Žalius žaliausios žemės Dryžius – –

Kaip mums Tave pasiekt –
Išskridęs astronaute? –
Tas nuotolis baisus!
Minėsime išskridusį Tave
Kasdien,
Nes tu buvai šios žemės
Deganti žvaigždė – – –

LAIKU IR REIKALINGAS PRIMINIMAS

(Atkelta iš 5 psl.)

atbus Vakarų, "liberalų" sąžinė, turėtume stipriai paremti tikrumoje mūsų darbą dirbančius JAV konservatorius ir būti jų pastangų aidu. Belieka tik pridėti, jog tuo klausimu Pietvakarių Floridos dviejuose dienraščiuose yra tilpę lietuvių laiškai redakcijai, kurie iššaukė kitataučių pritarimą, reikalaujantį kelti viešumon Raudonąjį holokaustą.

Isidėmėtina, jog Rusija, kaip A. Dundzila numatė, gal tai padarys karo pabaigos minėjimo proga, nes ji jau yra prisiėmusi Sovietų Sąjungos atsakomybę. Ryšium su Šiaurės Korėjos branduolinės bombos kontraversija Rusijos Užsienio reikalų

ministro pavaduotojas Aleksander Panov yra pareiškęs, jog Maskva jausis privalanti laikytis sutarčių su Š. Korėja. "Mes painformavome Šiaurės ir Pietų Korėjas bei Jungtines Valstijas, kad Rusija, kaip valstybė, kuri yra teisėta sovietų Sąjungos paveldėtoja, atlieka įsipareigojimus sutarčių, kurios dar tebegalioja." Prie to A. Panov pridūrė, jog "...Rusija visada padės Šiaurės Korėjai, jeigu Šiaurės Korėja bus užpulta be provokacijos." Reiškia – Rusija formaliai pareiškė esanti atsakinga už Lenino, Stalino ir kitų tironų nusikaltimus Lietuvai. Tad nebetenka laukti net jos atsisėdimo prie nugalėtojų stalo minint karo pabaigą.

Prie a.a. rašytojo Vacio Kavaliūno karsto Visų Sielų kapinėse Clevelande. Nuotraukoje: Našlė Ona Kavaliūnienė atsisveikina su velioniu, padedama gėlė, šalimais sūnus Arūnas, dukros Aldona Krivickienė, Jolita, marti Gražina ir artimieji.

V. Bacevičiaus nuotr.

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE**BOSTONAS****MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS**

LMK federacijos Bostono klubas sekmadienį, gegužės 1 d., suruošė tradicinį Motinos dienos minėjimą. Šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas buvo aukojamos lietuvių Šv. Petro parapijos bažnyčioje, kuri dabar yra meniškai atremontuota ir teikia didingą nuotaiką maldai. Šv. Mišias atnašavo klebonas kun. A. Kontautas, pasakdamas dienos mintimis prasmingą pamokslą. Giedojo sol. Benediktas Povilavičius, vargonais grojant prof. Jeronimui Kačinskui ir parapijos choras vadovaujamas prof. J. Kačinsko. Po Šv. Mišių, salėje po bažnyčia vyko Motinos dienos minėjimas.

LMK pirmininkė Elena Vasyliūnienė pasveikino gausiai susirinkusius ir pradėjo kalbą savo vaikystės dienų atsiminimais apie motiną, iškeldama Dievo Motinos Švč. Mergelės Marijos apsireiškimą jos pačios gyvenime. Toliau ji kalbėjo apie motinystės grožį ir pasiukojimą, kai motina atiduoda savo visą gyvenimą vaikams. Tačiau ar visi vaikai įvertina motinos ypatingą reikšmę? Laikai keičiasi. Čia Amerikoje vienos mokyklos klasėje vaikai buvo paklausti – "kas yra svarbiausias asmuo gyvenime?"; Jie išvardino daugybę žymių asmenų, bet kai jų paklausė kas jiems yra mama – visi tylėjo. Dar buvo paminėta didelė žala padaryta tautai, kai Lietuvoje stalinistinėje dvasioje rašoma "Lietuvos Kančių ir Kovų istorija", kur iškraipytos žinios, nuvertinant kančias į Sibirą vežamų

motinų su kūdikiais ir kitų tremtinių.

Po to E. Vasyliūnienė pakvietė prof. J. Kačinską ir solistą Benediktą Povilavičių atlikti koncertinę dalį. Sol. B. Povilavičius akomponuojant prof. J. Kačinskui padainavo Miko Petrausko: "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka" ir ariją iš G. Verdi operos "Simon Boccanegra". Dramatiškas atlikimas ir arijos žodžiai: "Tarp angelų spindinama motina užtark mane..." jaudinančiai žavėjo klausytojus.

Po koncerto E. Vasyliūnienė pakvietė svečių iš Lietuvos poetą Romą Keturakį iš savo kūrybos paskaityti apie Motiną. Jis mintimis atskleidė savo motinos vaizdą, kuri sugebėjo suprasti didžiulias tiesas ir auklėti savo vaikus, lyg stebuklinga lazdele, saugodama juos nuo visų negandų. Tai motina, kuri auklėjo vaikus savo gyvenimu, mokydama juos siekti gėrio ir laimės, kad ir sunkiai, bet tvirtai...

Baigiant Motinos dienos minėjimą E. Vasyliūnienė padėkojo klebonui kun. A. Kontautui už Šv. Mišias ir gražų pamokslą, prof. J. Kačinskui ir sol. B. Povilavičiui už puikų koncertą, poetui R. Keturakiui už išpūdingą Motinos paminėjimą. Po to LMK pirmininkė padėkojo p. O. Merkienei už vaišių paruošimą, p. I. Ulpaitei už suorganizavimą ir kitoms narėms, padėjusioms darbu ir pinigineis aukomis, ruošiant vaišių stalą. Visi buvo pakviesti pasivaikinti.

Val. Vaičjurgienė

***

TRUMPAI**INŽINIERIŲ
SUSIRINKIMAS**

Penktadienio vakare š.m. gegužės mėn. 6 d. pas Jurgį ir Romą Štuopius Sharon, MA., buvo Lietuvių inžinierių draugijos susirinkimas. Įdomią paskaitą apie armuotų gipso plokščių gamybą, skaitė Brut. Veitas. Paskaitoje iškėlė mintį, apie galimybes gipso plokštes gaminti Lietuvoje ir jas panaudoti namų statyboje. Brut. Veitas turi surinkęs tuo klausimu daug informacijos ir žinių apie esamus toms plokštėms gaminti medžiagų išteklius. Paskaita sukėlė didelį susidomėjimą ir daug klausimų. Susirinkimui pasibaigus, šeimininkė pavaišino dalyvius skaniais užkandžiais ir kava.

Susirinkime dalyvavo 22 draugijos nariai. Skyriui pirmininkauja J. Čereška.

***

**ATGAIVINAMI
SUBATVAKARIAI**

Bostono Tautinės sąjungos skyrius ruošiasi atgaivinti anksčiau rengtus Subatvakarius.

Pirmasis Subatvakaris numatytas š.m. gegužės mėn. 21 d. 7:30 v.v. Lietuvių Piliečių draugijos salėje, So. Bostone. Kalbėtoju pakvies tas Lietuvos ambasadorius Washingtono Alf. Eidintas.

***

GRĮŽTA NAMO

Išbuvęs Bostone apie du mėnesius ir sutvarkęs poeto St. Santvaro kūrybinį palikimą, poetas R. Keturakis ruošiasi grįžti namo į Kauną. Jo kelionės pasėkoje numatyta Lietuvoje išleisti St. Santvaro trys knygos. Viena iš jų turėtų pasirodyti dar šį rudinį.

(k.n.)

PHILADELPHIA

Philadelphijos Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo Šv. Mišių procesijos dalyviai ir svečiai. Šv. Mišias atnašavo kun. Leonas Jakimavičius iš Alytaus. Su juo koncelebravo Tėvas Timotiejus Burkauskas, O.S.P., parapijos administratorius ir Prelatas Leonas Peck-Peciukevičius.

**KADA SAULUTĖ ATKOPDAMA
BUDINO NEW YORKĄ**

P. Palys

Saulutei aukščiau kilstelėjus, skaisčiau ir šilčiau šviečiant, medžio pumpurui pradėjus skleistis, jau tikras esi, kad užteks braidyti po sniegą, kęsti šaltį ir šlytinėti slidžiais šaligatviais. Pakeli, žmogus, galvą, imi šypsis, judresniu tampi. Tuomet ir visuomeninis gyvenimas gyvesniu tampa.

APREIŠKIMO CHORAS

Apreiškimo parapijos bažnytinis choras, tradicinio religinės muzikos koncerto, kuris įvykdavo Verbų sekmadienį, šiais metais suruošti nebesuspėjo. Vis dėlto Verbų sekmadienį choras daug gražiai ir vertingai pagiedojo. KYRIE ir AGNUS DEI giedojo iš F. Schubert Mišių G, SANCTUS ir BENEDIKTUS – iš Ch. Gounod šv. Cicilijos mišių. Mišių pradžioje, tarpuose ir Pabaigoje atliko ištraukas iš G. Rossini, T. Dubois oratorijų, A. Mikulskio ir K. Kavecko giesmes.

Apreiškimo parapijos choras šiais metais švenčia 80-tąjį gimtadienį. Daug dirba besiruošdami vykti į Lietuvą ir ten, šią vasarą, dalyvauti Dainų ir Šokių šventėje.

KONCERTAS

Šeštadienį, balandžio 16 d., Kultūros Židinyje koncertavo Los Angeles Vyrų kvartetas. Jame dainuoja: Emanuelis Jarašūnas, Bronius Seliukas, Antanas Polikaitis ir Rimtautas Dabšys. Jiems akomponuoja – pianistė Raimonda Apeikytė. Kvartetas, turi apie 25 metų patirtį – puikiai susidainavęs. Jie gausiai susirinkusiai publikai padainavo 16 dainų ir "bisui" 3.

Koncertą rengė Kultūros

židinio vadovybė. Jai verta padėkoti kad vėl pradėdama grįžti "veidu į savuosius". O, kad laikas grįžti, tiksliai išsireiškė Floridoje LF igaliotinė ir LB Floridos apygardos valdybos pirmininkė Janina Gerdvilienė: ("Draugas" Nr. 57) "Per paskutinius trejus metus iš Lietuvos atvykę kultūrininkai bei menininkai nusibodo ir visi, su kuriais tenka kalbėti, prašo neužmiršti savų..." Norėtusi, kad visi parengimų rengėjai šiuos aukso žodžius išgirstų!

**TAUTOS FONDO NARIŲ
VISUOTINAS
SUSIRINKIMAS**

Susirinkimas, į kurį atvyko 52 nariai, kurie turėjo 7730 balsų, įvyko balandžio 23 d., Kultūros Židinyje. Susirinkime dalyvavo ir Lietuvos ambasadorius prie JT Anicetas Simutis.

Platų, apie praėjusių metų Tautos Fondo tarybos veiklą, pranešimą padarė tarybos pirmininkas Juozas Giedraitis, o TF valdybos darbuotė nušvietė pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Iš kruopščiai Vytauto Kulpos paruoštos apyskaitos matėsi, kad šių metų sausio 1 d. TF balansas buvo \$2.509,375.00.

Buvo pateikta nekurių TF įstatų pakeitimo projektas, kuris, ramiai jį apsvačius, ir buvo priimtas.

Į tarybą trijų metų kadencijai išrinkta: Vacys Steponis, Vaiva Vebraitė-Gust, Rasa Razgaitienė, Pranas Povilaitis ir Leonas Kriauciūnas.

Šalia kitų nutarimų, kurie bus paskelbti vėliau, nutarta reaguoti dėl "Lietuvos kančių ir kovų istorija" knygos.

NEW YORKAS**DAILĖS PARODA**

Gegužės 1 ir 2 dienomis, Kultūros Židinyje įvyko dail. Juozo Bagdono dailės darbų apžvalginė paroda. Didžiojoje Židinio salėje buvo rodomi dideli abstraktiniai, o apatinėje mažesni, realistiškieji stiliuje atlikti, darbai.

Parodos atidarymas įvyko šeštadienį, gegužės 1 d., 7 val, vakare. Parodą rengė LMK federacijos New Yorko klubas. Klubo pirmininkė dr. Marija Žukauskienė žodžiui tarti pakvietė ambasadorių Anicetą Simutį, kuris dail. J. Bagdoną pažįsta nuo jaunų, gimnazijos dienų. Ambasadorius A. Simutis dailininką pasveikinęs, parodą atidaryti, pakvietė Lietuvos Ambasadorių Washingtono Alfonsą Eidintą. Ambasadorius ilgiau pakalbėjęs apie dail. Juozo Bagdono kūrybą ir jį pasveikinęs, J. Bagdonui įteikė puokštę gėlių.

Į parodos atidarymą atsilankė virš 100 žmonių.

GYTAUTAS ABRAITIS,

ALT sąjungos garbės narys ir Daytona Beach Tautinės sąjungos skyriaus pirmininkas Tautininkų suvažiavime Lietuvoje skaitys pagrindinę paskaitą: "Užsienio lietuvių parama ir talka Lietuvai".

***

DR. L. KRIAUCIŪNAS,

ALT sąjungos pirmininkas, dalyvaus New Yorke Tautos Fondo Tarybos narių posėdyje š.m. birželio mėn. 4 d. Birželio 5 d. dalyvaus ALT sąjungos garbės nario, ambasadoriaus Aniceto Simučio rengiamame pagerbime ir tars sveikinimo žodį.

***

TARPTAUTINIO MOKSLO FONDO PROGRAMOS LIETUVOJE IR JŲ REZULTATAI

George Soros'o 1993 m. įsteigtas Tarptautinis mokslo fondas (TMF) paskelbė ir finansuoja 7 dideles programas, kuriose gali dalyvauti Baltijos šalių ir buvusios SSSR mokslininkai, atliekantys fundamentinius gamtos mokslų tyrimus. Programų tikslas – paremti efektyviai dirbančius mokslininkus, padėti išlaikyti minėtų šalių mokslinį potencialą, skatinti tarptautinį mokslininkų bendradarbiavimą. Lietuvoje sudarytas nacionalinis TMF komitetas, kurio pirmininkas prof. A. Janulaitis yra ir tarptautinio TMF vykdomojo komiteto narys. TMF skelbiama programų, konkursų, visos kitos veiklos įgyvendinimui pagal susitarimą su Atviros Lietuvos fondu (ALF) 1993 m. rugsėjo mėn. buvo sudaryta atskira grupė.

Skubios individualios paramos mokslininkams programa buvo paskelbta 1993 m. pradžioje. ALF priėmė ir pateikė TMF 250 paraiškų. Individualios 500 JAV dol. stipendijos skirtos ir jau išmokėtos 200 mokslininkų iš 24 mokslo institucijų. Daugumą jų sudarė fizikai (59%), chemikai (9%), biochemikai (8%), biofizikai, genetikai, zoologai, fiziologai (po 3-3.5%). Didžiausias gavusiųjų paramą mokslininkų skaičius dirba Vilniaus universitete (60) ir Puslaidininkų fizikos institute (48). Pagrindinis kriterijus, skiriant paramą, buvo ne mažiau kaip 3 publikacijos per pastaruosius 5 metus TMF nurodytuose žurnaluose.

Virš 10 Lietuvos mokslininkų, kurių straipsniai buvo atspausdinti garsiausiuose tarptautiniuose žurnaluose, skirtos papildomos 1500 dol. sumos darbo grupių nariams paskatinti. Paramą gavo ir tos mokslo įstaigos, kuriose dirba šie mokslininkai. Bendra suma, kurią gavo Lietuvos mokslininkai pagal individualios paramos programą, yra apie 130 tūkst. dolerių.

1993 m. vasarą TMF paskelbė didžiausią pagal finansavimo apimtį **ilgalaikės paramos mokslo tyrimams programą**. Mokslininkai, tenkinantys atitinkamus reikalavimus, kuriuos apibrėžė TMF, galėjo pateikti projektus ir konkurso būdu gauti paramą jų ar mokslinių grupių atliekamiems fundamentaliems tyrimams vienerių ar dvejų metų laikotarpiui. Projektus vertino ir rekomendacijas teikė užsienio ekspertai.

Atviros Lietuvos fondas informavo mokslinę visuomenę apie programą, teikė

konsultacijas mokslininkams, atliko administracinę projektų ekspertizę. Paraiškų pateikimo pirmasis etapas baigėsi 1993 m. rugsėjo 25 d. Iki šios datos buvo gauta 120 paraiškų, iš jų formalius reikalavimus tenkino 108, kurios ir buvo išsiųstos į TMF Washington tolesniam vertinimui. Pagal mokslo šakas pateikti projektai pasiskirstė taip: fizika – 65, biologija – 25, matematika – 11, chemija – 6, mechanika – 1. Šią savaitę TMF vykdomasis komitetas patvirtino I-ojo etapo rezultatus. Dalinis ar pilnas finansavimas skirtas 27 projektams (25%), kurių vadovai dalyvauja šiandieniniame susitikime. Bendra gautos paramos suma yra 510 tūkst. dol. Dar 22 projektų vadovams suteikta galimybė patikslinti savo projektus ir pateikti juos II-jam programos etapui. Naujų paraiškų priėmimas jau baigėsi. Jų II-jam etapui buvo pateiktos 22. Paskelbti galutinius antrojo etapo rezultatus numatoma rugsėjo mėnesį. Taigi, jau dabar galima pasakyti, kad pagal TMF programas Lietuvos mokslininkai savo tyrimams gavo apie 640 tūkst. dol. Reikia manyti kad ši suma dar padidės.

Labai svarbi ir reikšminga yra **TMF parama mokslo bibliotekoms**. ALF 1993 m. vasarą surinko bibliotekų pageidavimus ir kartu su Lietuvos TMF komitetu sudarė bendrą paraišką, pagal kurią, TMF užsakė 1994 m. virš 100 pagrindinių mokslinių žurnalų, kurių prenumerata buvo nutrūkusi dėl lėšų stokos. Kartu bus atsiųstas ir nemažas skaičius 1993 m. išleistų žurnalų. Pirmoji jų siunta jau pasiekė Lietuvą ir išdalinta.

Paramos vykstantiems į mokslo konferencijas programos teikiamomis galimybėmis jau pasinaudojo apie 50 Lietuvos mokslininkų. TMF, atsižvelgdamas į konferencijų organizatorių rekomendacijas ir mokslininko kvalifikaciją, apmoka visas su keliu ir dalyvavimu konferencijoje susijusias išlaidas.

Pagal paramos nusipelnusiems vyresnio amžiaus mokslininkams programa mėnesinė Soros'o stipendija 2 metams paskirta prof. A. Minkevičiui (botanika) ir prof. I. Janickiui (chemija).

TMF taip pat numato finansuoti Lietuvos **telekomunikacijų infrastruktūros sukūrimo bei plėtojimo programą**.

ALF veikia ne tik kaip konsultantas ar tarpininkas tarp TMF ir Lietuvos mokslininkų. ALF pasirinktas kaip centras, į kurį bus siunčiamos visos Baltijos šalims skirtos žurnalų, įrangos ir aparatūros mokslo tyrimams siuntos, kurios toliau bus paskirstomos Lietuvos, Latvijos ir Estijos bibliotekoms ir mokslininkams. Fondas įgaliotas kontroliuoti, kaip naudojama gauta parama Lietuvoje, kaip vykdomi TMF reikalavimai ir mokslininkų išipareigojimai, surinkti ir patiekti TMF finansuojamų darbų ataskaitas.

Jau nuo 1991 m. ALF turi ir savą paramos mokslo tyrimams programą, nepriklausomą nuo TMF. Vien 1993 m. buvo skirta 78 tūkst. dol. 24 projektų vykdymui. Tai ir konferencijų rengimas, monografijų paruošimas ir išleidimas, įrangos, medžiagų, būtinų sėkmingai mokslinei veiklai, įsigijimas. Remiami projektai, skatinantys mokslo ir aukštųjų studijų tobulinimą, reorganizavimą, tarptautinius ryšius. Be to, jau ketvirti metai ALF padeda mokslininkams, vykstantiems į mokslines komandiruotes ir stažuotes užsienyje.

ALT SAJUNGOS ATSIŠAUKIMAS

Artinasi Lietuvių Tautininkų kongresas Vilniuje. Šiame kongrese ruošiasi gausiai dalyvauti tautininkai iš Amerikos.

1990 m. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, atsikūrė kultūrinės, visuomeninės veiklos, jaunimo ir kitos organizacijos. Jų tarpe ir skaudžiai nukentėję Lietuvos tautininkai. Jų kilnios idėjos, tvirtas įsitikinimas į geresnį, saugesnį gyvenimą, tik visiems kartu dirbant sukurti naują Lietuvą sklinda per 50 metų nuteriotą, dvasiniai sužalotą Lietuvą.

Neužtenka vilties ir tikėjimo sėkmingam darbui užtikrinti ir geresniems rezultatams atsiekti. Pirmiausia jaunimui, užaugusiam be dvasinės laisvės supratimo, reikia išaiškinti ir atgaivinti tautinę sąmonę ir teisingą demokratijos supratimą. Tam reikalinga spauda, reklama, laikraščiai, per kuriuos atkreipiamas dėmesys, savęs parodymo.

Ir čia jie susiduria su pagrindiniu pasiryžimo varikliu – finansais, kurių didžiausią dalį tikisi gauti iš išeivijos.

ALT sąjunga 1993 m. lapkričio mėn. 15 d. paskelbė vąj tautinei veiklai plėsti Lietuvoje. Tam reikalui buvo sudarytas vąjaus komitetas. Padaryta graži pradžia, bet užsibrėžtiems uždaviniais įgyvendinti reikalinga tolimesnė mūsų parama. Vąjus tęsiamas toliau. Stebint aukotojų sąrašus, pasigendama platesnio atsilepimo. Nepamirškime, kad ir anais laikais Lietuvos laisvės kelias ėjo per spaudą. Dr. J. Basanavičius gaivino tautą Prūsijoje leidžiamą "Aušrą", dr. V. Kudirka kėlė Lietuvą "Varpu", pats iš lenkiško sapno "Aušros" pažadintas. Mūsų sąjungos garbės narys Tumas Vaižgantas vedė į nepriklausomybę "Tėvynės Sargu". Prez. A. Smetona patriotinės mintis sėjo "Viltimi".

Todėl ir mes jauskime pareigą pagelbėti Lietuvos tautininkams ruošti kelią į šviesesnį Lietuvos rytojų, išlaikant ir stiprinant Lietuvos tautinę-patriotinę spaudą.

Todėl dar kartą kreipiamės į visus "Dirvos" skaitytojus, bei tautinei minčiai pritariančius, gerai apsvarstyti reikalo svarbą ir ateiti į talką užsibrėžtų uždavinių įgyvendinimui.

Čekius prašome rašyti "National Lith. Soc. of America" vardu ir siųsti išdininkui O. Krėmeriui, adresu: 1005 Sherwood Dr., La Grange Park, IL 60525.

Gili padėka aukojusiems, laukiame toliau Jūsų finansinės talkos ir paramos.

Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga

NAUJO VAISTO TYRIMAI VILNIAUS UNIVERSITETE

Algio Vasio, LCC Ltd. vice-prezidento, iniciatyva Vilniaus Universiteto Raudonojo Kryžiaus ligoninėje 1993-94 metais vyko naujo antireumatinio vaisto "Tepoxalin" TM, klinikiniai tyrimai. Darbas buvo vykdomas R.W. Johnson (Johnson & Johnson) Farmacijos instituto Šveicarijoje užsakymu.

Atsakinga darbo vykdytoja yra Vilniaus Universiteto Medicinos Fakulteto Bendrosios Terapijos ir Reumatologijos Klinikos vyr. asistentė, medicinos daktarė Irena Butrimienė. Tyrimuose taip pat dalyvavo klinikos vadovas, medicinos daktaras, Algirdas Venalis.

Klinikiniai tyrinėjimai sėkmingai baigti. Dabar vyksta mokslinė gautų rezultatų analizė.

Tai yra pavyzdys, kai išradingumo dėka, kompetingi Lietuvos medicinos mokslininkai pristatomi užsienio firmai, ieškančiai tokios paslaugos. A. Vasys atliko šį darbą nemokamai.

LCC Ltd. importuoja ir urmu parduoda L'eggs pėdkelnes, Florsheim vyriškus batus, Revlon kosmetiką, Wilson teniso raketas bei kamuoliukus ir kitas aukštos kokybės amerikietiškas prekes.

Dėl smulkesnės papildomos informacijos prašome kreiptis į

Ireną Butrimienę M.D. PH.D.
Vilniaus Universitetas

(2) 62-96-41

Algis Vasys, LCC Ltd. viceprezidentas ir medicinos daktarė Irena Butrimienė, Vilniaus Universiteto Ligoninėje.

TRYŠ PAVEIKSLAI

Vladas Vijeikis

Paveikslas Nr. 1. Man pasakojo: Buvau Lietuvoje. Matau mano giminaitis gavo sklypą žemės. Nedidelis tai plotelis. Bet giminaitis įnyko dirbti. Žemės, kad ir nedaug, bet plikom rankom ar kastuvu neišars. Reikia

ko nors kas padėtų žemę išpurenti. Traktoriaus per daug. Ką su juo darysi? O kainuoja, kad reikės gal penkias tokias žemes parduoti. Pagailo man jo. Nupirkau arklį. Kitą kartą apsilankius matau, kad abudu jie gražiai savo žemėje dirba.

Paveikslas Nr. 2. Kažkuris gudruolis nutarė įlipti į Everesto kalną. Lietuvoje mažai kas žino kur tas kalnas. Žino apie piliakalnius, apie Šatrijos kalną. Bet kas tas Everestas? Bet tas pramušgalvis vistiek įlipo.

Sako ir Lietuvos vėliavą pastatė viršūnėje. Bet tų vėliavų tiek daug, kad ar jis rado vietos. Na tiek to. Bet savo kelionę baigė Chicagoje, nors čia jokių kalnų nėra.

KAI AUGO IR BRENDŲ SIBIRE

(Atkelta iš 6 psl.)

Žinoma, visų raštų turinio neįmanoma atpasakoti. Tai tik informacija, jog tokių knygų esama. Savo vargus kai kurie labai vaizdingai aprašo. Viena iš jų pasakoja, kad vis girdėjusi motiną kitiems tremtiniais pasakojant, jog "mes iš pirmo vežimo" ir niekaip negalėjusi suprasti, kaip tas vežimas atrodo.

Atsiminimų rašytojai mini nemažai lietuvių, su kuriais tremtyje susitiko, kurie

šiai sū veikėjai ima galvoti, kaip čia tokių svečių sutikti. Bet kaip galvosi ar pergalvosi atsiduri į dolerį. Reikia dolerių. Ko pagaliau jis čia atkopė?

Paveikslas Nr.3. Iš Amerikos pakilo lėktuvas. Jame jaunuolis su lakūno kepure. Bet lėktuvą valdo gerai patyręs komercinis lakūnas. Jaunuolis Lietuvoje sutinkamas su pompa. Mat skridimas lyg tai "Lituanicos" skridimo pagerbimui. Po

keletos mėnesių paaikšėja. Jaunuolio tėvas Lietuvos prezidentui pardavė lėktuvą už du su puse milijono dolerių. Puiki kombinacija. Lietuvos spaudoje pasirodė žinios, kad lėktuvas labai prastas.

Štai trys paveikslai. Dailininkas pirmą paveikslą pavaizduotų su arkliu, antrą su kalnu, trečią su lėktuvu. Kurį tu pasirinktum? Tu, kuris nemigo naktimis matėi Lietuvos kalnelius ir klonius. Kuris savo vaizduotėje piešė Lietuvos paveikslą toki, kad nei joks geriausias pasaulio dailininkas nesusgebėtų pavaizduoti?

Laikraščiuose buvo labai plačiai apie kopimą į Everestą, apie skridimą per Atlantą, bet kur vaizdas apie naują ūkininką su savo arkliu?

pažįstami Sibire mirė. Šiaip gal ten kai kurie mirusieji ir liktų nežinia kur dingę.

"Kryžius šiaurėje" knygą sudarė Eugenijus Ignatavičius. Jis įvadą ir baigiamąjį straipsnį parašė. Jis buvo suorganizavęs ekskursiją aplankyti ištremime mirusių kapus. Ten ekskursantai kryžių pastatė, tai nuo jo ir knyga pavadinta. Knygoj nemažai fotografijų. Išleido "Vyturio" leidykla Kaune. 1992 m., 14000 tiražu.

Kazys Januta

Clevelando BALF'O darbuotojos ruošia siuntinius į Lietuvą. Dabar daugiausia siunčiami daiktai daugiavaikėms šeimoms ir seneliams. Nuotraukoje: O. Šilėnienė, J. Ilandienė, K. Vaičieliūnienė.

SUNKU ĮVAŽIUOTI Į AMERIKĄ

Daugelis atsimename tuos laikus, kuomet prieš 3 ir daugiau metų, visi mūsų tautiečiai, kurie tik norėdavo galėdavo gauti įvažiavimo vizą iš Lietuvos atvažiuoti paviešėjimui į JAV. Tačiau vėliau vaizdas gerokai pasikeitė ir šiuo metu tos vizos labai jau sunkiai duodamos.

Aiškinama, kad gana daug anksčiau įvažiavusiųjų nesiteikia grįžti atgal, o jeigu grįžta – tai labai pavėlavę (gerokai po vizų galiojimo laiko). Sakoma, kad tokie vizituotojai, neturėdami teisės dirbti, čia griebiasi darbo. Kiti net užsiiminėja nelegalia ar nepadoria veikla. Todėl JAV ambasadoje Vilniuje dirbantis konsulas dabar stengiasi įsitikinti, jog prašas įvažiavimo vizos į JAV šiame krašte nepasiliks. Jeigu tik kyla mažiausias įtarimas, visa neduodama.

"Lietuvos ryto" dienraštis Vilniuje išspausdino atsitikimą su Chicagoje gyvenusiu ir čia "Lituanicos" futbolo komandoje žaidusiu 26 m. jaunuoliu Aidu Grigaliūnu. Šis vyras jau 1991 m. pirmą kartą atvykęs į Chicago pradėjo žaisti "Lituanicos" vienuolikėje. Tačiau po keturių mėnesių jis nusprendė sugrįžti į Lietuvą. Tenai neil-

gai pabuvojęs, vėl susiruošė į Chicago. Šį kartą jis jau ne vien tik žaidė futbolą, bet ir pradėjo studijuoti anglų kalbą Illinois universitete.

Tačiau per praėjusių Kalėdų atostogas jis kartu su savo drauge chigagiete ir jos seserimi atvyko paviešėti į Vilnių, galvodamas, kad galės lengvai vėl sugrįžti į Chicago. Tačiau šį kartą JAV ambasadoje buvo pasakyta, kad jis vizos negaus, nes jis atrodąs kaip potencialus emigrantas (žmogus, kuris nori likti Amerikoje). Nežiūrint, kad jis ambasadon ėjo 4 kartus, bet visada išgirdavo neigiamą atsakymą. Jo draugė su seserimi į Chicago grįžo šių metų sausio 7 d., o jo bilietas tai datai taip ir liko nepanaudotas.

Atrodo, kad dar kai kurie mūsų tautiečiai negali tikėti, kad JAV turi teisę kai kurių žmonių neįsileisti, ypatingai, kuomet patiriama, jog gali būti piktnaudžiaujama vizomis. Jeigu anksčiau yra buvę kitaip, tai dar nereiškia, kad ir dabar taip turėtų būti. Juk JAV turi įstatymus, kuriais vadovaujamas įvairiose srityse, įskaitant ir įvažiavimo čia galimybes, imigraciją ir pan.

Yra ne taip keista, kad

tokių įstatymų nežino (arba jų nepaiso) naujai į JAV atvykstantieji. Labiau keista, kad ir seniai čia gyvenantieji dėl to nežinojimo nukentė. Chicagoje plačiai kalbama apie vieną vyresnio amžiaus vyrą, kuris jau sulaukęs pensijos apsidėdė su dar palyginus jauna moterimi (dailininke), anksčiau viešėjusia Chicagoje. Po kurio laiko jiedu susilaukė vaiko ir nusprendė nuvažiuoti paviešėti Lietuvon. Visa bėda, kad jis Amerikoje išgyvenęs 40 metų nebuvo priėmęs šio krašto pilietybės, o jo žmona neturėjo taip vadinamos žalios kortelės (ji ją ir negalėjo gauti, nes iškėję už ne piliečio). Nuvažiuoti tai jie galėjo nuvažiuoti, bet kada norėjo vėl vykti į Chicago, buvo pasakyta – NE. Vienas vyriškis (turbūt, dar su mažučiu vaiku jau Amerikos piliečiu) galėjo važiuoti, bet jo jauna žmonelė – turėjo likti Lietuvoje. Taip jie dabar visi trys jau porą metų gyvena Lietuvoje ir laukia tos dienos, kuomet jie galės visi išvažiuoti į pažadėtąją žemę – Ameriką.

Tai geras pavyzdys visiems tiems, kurie galvoja, kad Amerikoje yra didžiulė laisvė. Taip ta laisvė čia yra, bet ji yra ribojama daugelio įstatymų, kurių visiems reikia laikytis. O pirmiausia juos reikia žinoti.

Ed. Šulaitis

"DAINŲ DAINELĖ" KVIEČIA IR UŽSIENIO JAUNIMĄ

Lietuvoje šiemet vyksta vaikų ir jaunimo "Dainų dainelės" konkursai (jau vienuoliktą kartą), kur jaunieji dainininkai turi galimybę išmėginti savo jėgas. Balandžio 30 ir gegužės 1 dienomis Vilniuje, ketvirtajame finaliniame ture, buvo atrinkti geriausi, kurie kartu su svečiais, pasirodys paskutiniame šių metų "Dainų dainelės" koncerte Lietuvos operos ir baleto teatre.

Vaikų ir jaunimo centro salėje įvyks dar vienas kon-

kursinis "Dainų dainelės" koncertas, skirtas užsienio lietuvių vaikams, kurių geriausiems bus galimybė dalyvauti pagrindiniame pasirodyme Operos ir baleto teatre, o taip pat ir televizijoje.

Vienas iš konkurso organizatorių, Lietuvos televizijos darbuotojas Algimantas Asevičius, kreipėsi į Vl. Jakubėno draugijos Chicagoje vadovybę, prašydamas surasti daugiau išeivijos (ypatingai JAV ir Kanadoje gyve-

nančiųjų) jaunuolių, kurie norėtų šiame konkurse dalyvauti. Beje, prieš porą metų įvykusiame panašiam konkurse pasirodė vienas kitas dalyvis ir iš Amerikos. Šiemet laukiama didesnio jaunuolių (iki 18 metų amžiaus) skaičiaus.

Dėl platesnių informacijų galima kreiptis į komp. Vl. Jakubėno draugijos Chicagoje pirmininką Edvardą Šulaitį, telefonu 708-652-6825.

(eš.)

Waterview Properties
of the Palm Beaches, Inc.

MLS

Ray Staškūnas

Ray Staškūnas

LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road
North Palm Beach, FL 33408
SE Corner of PGA Bridge

407-622-5000
407-626-6562 res
407-622-5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1(800) 369-7355

ALGIMANTAS LIUBINSKAS VĖL LIETUVOS RINKTINĖS TRENERIS

Algimantas Liubinskas nėra naujokas Lietuvos futbolo padangėje. Šis 42-jų metų vyras (beje, gimęs Kybartuose) pats yra ilgokai žaidęs geriausioje Lietuvos futbolo komandoje – Vilniaus "Žalgiryje", o vėliau trumpai buvęs šios komandos vyr. treneriu. Susikirtus jo ambicijoms su Benjamino Zelkevičiaus, nugalėjo pastarasis, kuris po to ilgesnį laiką vadovavo reprezentacinei Lietuvos vienuolikei.

Kuomet prieš dvejus metus buvo pradėta ruošti atrankinėms varžyboms dėl patekimo į Pasaulio futbolo pirmenybes ir buvo sudaryta Lietuvos futbolo rinktinė, jos treneriu buvo paskirtas A. Liubinskas. Jis gana sėkmingai vadovavo rinktinei atrankinių rungtynių metu. Vargu ar buvo galima tikėtis geresnių rezultatų, ypatingai, kuomet

met tik dalis užsienyje žaidžiančiųjų Lietuvos futbolininkų galėjo dalyvauti šiuose tarpvalstybiniuose susitikimuose. Mačius porą tokių atrankinių rungtynių Lietuvoje (prieš Ispaniją ir Š. Airiją), reikia pasakyti, kad joks kitas treneris nebūtų geriau sugebėjęs vadovauti už A. Liubinską.

Tačiau praėjusią žiemą Lietuvos futbolo federacijos prezidentas Vytautas Dirmeikis sugalvojo padaryti triuką. Kuomet A. Liubinskas savo firmos reikalais buvo išvykęs

užsienin, paskelbė konkursą Lietuvos rinktinės trenerio vietai užimti. Tas sukėlė nemažą erzėlį, ginčus ir vargus ar pasitarnavo Lietuvos futbolui. Tačiau, kaip buvo galima laukti, treneriu perrinktas tas pats Liubinskas.

Dabar Lietuvos futbolo rinktinė jau pradėjo ruošti atrankinėms Europos čempionato varžyboms. Šiomet Lietuva čia turės sužaisti tris rungtynes.

Pirmose draugiškose tarpvalstybinėse rungtynėse, įvykusiose Lietuvoje, mūsų kiai sukovė lygiomis (1-1) su Izraeliu.

Ed. Šulaitis

LIETUVIAI UŽĖMĖ DVI PIRMAS VIETAS

Iš šiaurės šalių čempionato (kartu tai buvo ir Baltijos šalių tautės varžybos) grįžo Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės rinktinė. Kaip papasakojo Lietuvos rinktinės vyriausiasis treneris Viačeslavas Kalininas, šios varžybos buvo vienas iš pasaulio čempionato atrankos etapų. Pirmą vietą jose užėmė vilnietis Gintaras Staškevičius (5505 taškai), jis buvo pirmas plaukimo ir antras bėgimo varžybose. Antrą vietą užėmė kaunietis Andrejus Zadneprovskis (5483). Jis laimėjo ir bėgimo rungtį.

Trečią vietą iškovojo švedas Peras-Olafas Danielsonas (5404). Vilnietis Edvinas Krungolcas užėmė 13 vietą (5076). Nepasisekė kauniečiui Sauliui Kerzai. Bėgimo varžybose jis buvo trečias, tačiau per jojimą gavo "riestainį" ir užėmė tik 28 vietą (4101). Iš viso varžybose dalyvavo 36 sportininkai iš 10 šalių.

Birželio 1 d. į Pasaulio taurės 7-ojo etapo varžybas Bulgarijos sostinėje Sofijoje išvyksta Gintaras Staškevičius.

AGEP

PIRKSIU

geram stovų, lietuvišku raišdynu (ne elektrinę ir ne elektroninę) rašomąją mašinėlę.

Siūlyti, nurodant kainą:

M. Valiukėnas

6140 S. Tripp Ave. #2

CHICAGO, IL 60629

***

"CENTRO KUBAS"

Tikrų lietuvių nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus siūlo:

- 1) įsigyti butus (apartamentus);
- 2) pastatyti namą ar butą Vilniuje;
- 3) nupirkti Nacionalinėje Vertybinių popierių biržoje Lietuvos komercinių bankų akcijas, teikiančias iki 70% metinių dividendų.

Sutvarkysime visus juridinius pirkimo-pardavimo dokumentus.

Asmeniškai atsakysime į visus klausimus, atsiųsime grafines ar foto medžiagą.

"Centro kubas" Pylimo gatvė Nr. 12 2001 Vilnius
Lithuania tel. (370-2) 22-70-90, 22-78-41, fax 61-46-24

TRANSPAK

MAISTO SIUNTINIAI

Talpintuvai į Lietuvą siunčiami kas savaitę.

Skubiems siuntiniams – AIR CARGO

Pinigai pervedami doleriais

Maisto siuntiniai, nuo \$39 – iki \$98.

RŪTA DEGUTIENĖ 216 943-4662

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

TRANSPAK

Dirbame nuo 1987

2638 W. 69th Street CHICAGO, IL 60629 Chicagos tel. 312 436-7772

Populiariausias dienraštis Lietuvoje – "Lietuvos Rytas", metams \$149 oru.

NEW YORK Į RYGĄ

\$
279
nuo

Kelionė į vieną pusę, perkant bilietą į abi puses

Taupios Kelionės į Pabaltijį

TAUPYKITE LAIKĄ... tiesioginė kelionė iš New Yorko Kennedy aerodromo iki Rygos (Latvija). American Trans Air yra greičiausias kelias į Pabaltijį!

TAUPYKITE PINIGUS... palyginkit ir sutaupysit keliaudami su American Trans Air. Jums geriausias aptarnavimas ir prieinamiausia kaina!

KAINA Į VIENĄ PUSĘ IŠ ŠIŲ MIESTŲ:
(Persėdimas ATA New Yorko JFK.)

Atlanta nuo	\$411	Detroit nuo	\$344	Philadelphia nuo	\$324
Boston nuo	\$279	Los Angeles nuo	\$397	Pittsburg nuo	\$329
Cleveland nuo	\$370	Miami nuo	\$419	Seattle nuo	\$399
Chicago nuo	\$434	Minneapolis nuo	\$329	San Francisco nuo	\$397

Ar Jūs skrendat biznio reikalais, ar pasimatyti su giminėmis. Jūs norit ten nukeliauti kuo greičiau. Nereikia persėsti į kitą lėktuvą, nereikia be reikalo išleisti dar daugiau pinigų. ATA's tiesioginis skrydis iš New Yorko į Pabaltijį yra patogus, ekonomiškas, ir labai paprastas. Juk Jūs visada to ir norėjote.

Dėl pigiausių kelionių į Pabaltijį skambinkit Jūsų kelionių agentui arba ATA:

800-382-5892

American Trans Air

Šios kainos yra nesusėdintose kelionėse. Kiti persėdintose kelionėse sezonas "Off-peak" (jei bus žymima). Bilietus reikia užsisakyti bent 21 dieną prieš skrydį. Valdžios mokesčiai \$32.95 bus pridėti prie kelionės bilieto kai už juos mokėsite. Jūsų ATA's skrydis New York Ryga skrydį galioja nuo 5/2/94 iki 10/31/94.

CLEVELANDE ir apylinkėse

L. JUCAITIENĖS GIMTADIENIS

Sekmadienį, gegužės 22 d., Clevelando Šv. Jurgio parapijos salėje po Sumos skaitlingų bičiulių ir parapičių buvo pagerbta Laima Jucaitienė jos 80-jo gimtadienio proga. Jos vaikaitis įnešė žvakutėmis liepsnojantį tortą, o svečiai sugiedojo Ilgiausių Metų! Solenizantės marti Aurelija Jucaitienė visus pavaišino kavute ir skaniais užkandžiais. Ger.J.

IŠ SAKALŲ ŠEIMOS

Iš Clevelando stoties bokšto aukštybių, per Ohio valstijos gamtosaugos pareigūnus, mus pasiekė žinia, kad 12-jo aukšto palangėje keleivinių sakalų pora - Szell ir Zenith'a peri 4 kiaušinius. Advokatų įstaigos lange yra įrengta filmavimo kamera, kuri sakalų gyvenimo vaiz-

dus perduoda į ekraną Tower City prekybos centre. The Avenue didžiųjų laiptų aikštelėje žmonės stebi ekrane, kas darosi sakalų lizde.

Pernai Szell ir Zenith'a liepos 4 d. savaitgalį išperėjo 2 sakaliukus, kurie vėliau tapo pavadinti Stars ir Stripes vardais. Ger.J.

***

**BAISIOJO BIRŽELIO
PAMINĖJIMAS** – ekumeninės pamaldos už nuo sovietų režimo žuvusius ir ištremtuosius Baltijos kraštų žmones įvyks sekmadienį, birželio 12 d., 2 val. po pietų Lietuvių Kultūriniame Darželyje.

Pamaldas praves lietuvių, latvių ir estų kunigai. Paminėjimą rengia ir visus skaitlingai dalyvauti kviečia Clevelando Baltų Komitetas.

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629
Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND
SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK,
DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE,
PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER,

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje. Skubiems siuntiniams: AIR CARGO Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošiamo iškvietimus.

Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Clevelando skyriaus tel.: (216) 481-0011
639 East 185th Street • Cleveland, OH

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Keneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Federal Savings Bank

PRAŠAU APLANKYTI MŪSŲ BANKĄ

HOME FEDERAL didžiuojasi būdama dalis jūsų apylinkės

Nuo 1911, HOME FEDERAL padėjo tokioms šeimoms kaip jūsų gauti geromis sąlygomis paskolas ir patarnavimus finansinėse operacijose.

HOME FEDERAL siūlo šiuos patarnavimus:

- Aukštas palūkanas už santaupas
- Čekių santaupas
- Namų paskolas
- Paskolos namų remontams
- ir kitas paskolas labai palankiomis sąlygomis.

HOME Federal Savings Bank

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Darbo valandos:

Pirmadienio – ketvirtadienio	9:00 – 4:00
Penktadienį	9:00 – 6:00
Šeštadienį	9:00 – 2:00

Telefonas 529-3059

Rose Marie Balogh, Branch Manager

FDIC INSURED

EQUAL HOUSING LENDER

PARENGIMAI

• BIRŽELIO 12 d. – Tragiškojo Birželio minėjimas. Rengia Pabaltijiečių komitetas.

• LIEPOS 9 d. 6:00 v.v. Lietuvių Kultūrinių Darželių D-jos Vasaros vakaronė Gwinn Estate, Bratenahl, OH

• LIEPOS 10 d. Clevelando Pensininkų Klubo gegužinė. (Sekmadienį)

• LIEPOS 17 d. Šv. Jurgio parapijos gegužinė pradž. 11:30 ryto Šv. Jurgio sodyboje.

• LIEPOS 31 d. sekmadienį 12-tą valandą popiet, Lietuvos Šaulių Sąjungos Išeivijoje Žalgirio šaulių kuopos valdyba rengia gegužinę prie ežero Beachland parke 17815 Canterbury Road Clev.

• RUGPJŪČIO 7 d. L.K.V. Ramovės Gegužinė

• RUGPJŪČIO 14 d. DIRVOS IR VILTIES draugijos gegužinė įvyks L. ir V. Apanių sodyboje.

• RUGSĖJO 18 d. Virginijos Bruožytės-Muliolienės koncertas. Rengia skautininkių draugovė ir Dievo Motinos parapija.

• SPALIO 1 d. Pabaltijiečių vakaras. Rengia Clev. Pabaltijiečių komitetas (Lietuviai, latviai ir estai.)

• SPALIO 8 d. Los Angeles vyrų kvarteto koncertas Rengia vyr. skaučių Židinys.

• LAPKRIČIO 13 d. Šv. Jurgio Rudens Festivalis 11:30 – 3:30 p.p.

• LAPKRIČIO 19 d. L.K. Ramovės Lietuvos Kariuomenės Atkūrimo Minėjimas

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje pradž. 9:30 v.v.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available – worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO E. EUROPE

passports • visas
prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER
35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street • Cleveland, OH 44119
481-6677

DARBO VALANDOS

antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį * 9:00 vr – 4:00 pp *
penktadienį * 9:00 vr – 6:00 pp * šeštadienį * 9:00 vr – 12:00 pp *
sekmadienį parapijoje * 11:00 vr – 12:00 pp *

* Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000 *

MATAS REALTORS

NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

A.A. Docentas, daktaras STASYS VIČAS

Praėjusių metų gruodžio 25 d., po sunkios ligos, Kaune mirė buvęs ilgametis Lietuvos Žemės ūkio Akademijos fizikos katedros vedėjas doc. Stasys VIČAS.

Doc. S. Vičas gimė 1911 m. gegužės 21 d. Raseinių apskr., Betygalos valsčiuje, Bernotų km., ūkininkų šeimoje. 1932 m. baigė Raseinių valstybinę gimnaziją ir tais pačiais metais įstojo į Vytauto Didžiojo Universiteto, Matematikos – Gamtos fakultetą, kurį baigė 1939 m.

1937 m. S. Vičas dirbo fizikos mokytoju Alytaus valst. gimnazijoje, o vėliau Kauno Aušros gimnazijoje.

1940 m. spalio 15 d. pradėjo dirbti Kauno Vytauto Didžiojo Universitete, fizikos katedroje asistentu. 1944 m. buvo paaugštintas ir

tapo vyr. dėstytoju. Vėliau dirbo Žemės ūkio Akademijoje fizikos katedros vedėju iki 1975 m. 1985 m. išėjo į pensiją.

1947 m. apgynė disertaciją "Ultragarsu gavimas, įrodymas ir intensyvumo matavimas". Už tai jam buvo suteiktas fizikos-matematikos mokslų kandidato (daktaro) laipsnis, o 1958 m. – mokslinis docento vardas.

Doc. S. Vičas dėstė fiziką Žemės ūkio mechanizacijos specialybės studentams. Darbe pasižymėjo kaip darbštus, sąžiningas ir kuklus pedagogas bei mokslininkas. Drauge su kitais autoriais yra parašęs vadovėlius: "FIZIKA" (trys laidos), "Optika ir atomistika", metodinių leidinių "Fizikos laboratoriniai darbai".

Studijų metu velionis

priklausė Lietuvos Studentų Tautininkų Korp! Neo-Lituania.

Doc. S. Vičas buvo šviesi ir tauri asmenybė. Jis buvo nuoširdus ir paprastas su savo kolegomis ir studentais, vienodai reiklus sau, studentams ir bendradarbiams.

Liko ištikimas savo ištikinimams ir nepasidavė vyliionėms ir šantažui stoti į TSKP. Kai būnant katedros vedėju, jį "lauždavo" rašyti pareiškimą įstoti į TSKP, jis atsakydavo, kad vedėju jis gali ir nebūti ir dėl šito į partiją nestos. Vėliau, kada jis buvo kviečiamas dirbti į Mokslų Akademiją Vilniuje, jis to kvietimo taip pat atsisakė, nes žinojo, jog reikės stoti į TSKP.

Kai pirmojoje tritomėje tarybinėje enciklopedijoje perskaitė, kad "S. Vičas žymus lietuvių tarybinis mokslininkas, fizikas:", jis daugiau nenorėjo matyti enciklopedijoje savo pavardės. Vėliau išleistoje 12 tomų "Lietuviškoje tarybinėje enciklopedijoje" velionis visai neminimas, nes į leidyklos prašymus pateikti anketinius savo duomenis, jis visai neatsakė.

Šviesus docento dr. Stasio Vičo atminimas visam laikui išliks jo bendradarbių ir jį pažinojusių atmintyje.

Liūdinti liko žmona Aldona-gydytoja, endokrinologė, dvi dukros, Lietuvos Muzikos Akademijos docentė ir vyr. dėstytoja ir kiti giminės Lietuvoje ir JAV.

Velionis palaidotas Karmėlavos kapinėse.

Bronius Siliūnas

A.A. VINCAS BENOKRAITIS

Vincas Benokraitis, anksčiau gyvenęs Clevelande o paskutiniu metu Western Springs, IL., mirė gegužės 23-čią 1994 m., sulaukęs 88 metų amžiaus.

V. Benokraitis gimė Vilkavišky, Lietuvoje, 1905 m. lapkričio 22 d. Amerikoje išgyveno 45 metus. Žmona Adelė (Kuncaitytė) yra jau mirusi. Liko duktė Gražina su vyrų Jonu Budriu, duktė Dalia su vyru Švitriu. Sūnūs Gotceitas bei Vitalius su žmona Nijole. Taip pat savo senelio liūdi anūkai Julia,

Paulius, Gema, Andrius, Romualdas ir Algirdas, 6 proanūkai ir kiti giminės Lietuvoje.

Vincas Benokraitis priklausė Ramovėnams ir pensininkų klubui.

Jis buvo pašarvotas Jakubs & Son laidojimo namuose 936 East 185th Street Cleveland OH.

Po gedulingų šv. Mišių, kurias Dievo Motinos bažnyčioje atnašavo kun. Gediminas Kijauskas, S.J., velionis buvo palaidotas Visų Sielų kapinėse.

LIETUVIAI FOTO PARODOSE

Amerikos foto mėgėjų dr-jos žurnalas (PSA Journal) š.m. gegužės mėn. laidoje atspausdino 1993 m. "Who's Who" sąrašus, kuriuose skelbiamos pasižymėjusių foto mėgėjų pavardės ir jų priimtos nuotraukos bei skaidrės tarptautinėse parodose.

Monochromatinių (baltajuoda) nuotraukų grupėje Kazio Daugėlos iš Bedford, NH, – 12 nuotraukų tapo priimtos 16 kartų (12/16). Iš Lietuvos pasižymėjo – Vitaly Butyrin – 4/29 ir Stasys Žvirgždas – 3/28. Be to, St. Žvirgždas įrašytas kaip dalyvavęs iš Ukrainos su 2/5 nuotraukom.

Clevelandietis Gerardas Juškėnas atžymėtas spalvotų skaidrių grupėje – 13/18 ir kelionių skaidrių grupėje – 9/14.

Ger.J.

A t n a u j i n d a m i prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Korsakas A., Jacksonville ..	10.00
Šukis P., Cleveland	2.00
Gruzdis V., Cleveland	30.00
Kisieliū A., M.D., Sidney ..	20.00
Čibiras J., Dayton	5.00
Balanda G., Warren	30.00
Šalčiūnas E., Beverly S. ...	20.00
Mieželis O., Sun City	5.00
Besperaitis V., Sedona	20.00
Paršeliūnas J., Canada	20.00
Raugalis J., Waterbury	10.00
Vaitaitis A., Littleton	20.00
PLB Palm Beach Apylinkė ..	50.00
Bogušas T., So. Boston	10.00
Snarskis B., Ormond B.	20.00
Kašuba A., St. Petersburg ..	20.00
Taoras G., Ft. Myers	10.00
Narbutaitis K., Mayfield Hts. ...	5.00
Neverauskas J., Munster	10.00
Švoba J., Madison Hts.	10.00
Pliodžinskas A., Houston	5.00
Šeštokas V., Los Angeles ..	40.00
Senkevičius C., Canada	10.00
Sukauskas H., Canada	10.00
Zavadskas V., Canada	10.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

A. A. PETRUI ILGŪNUI

staiga mirus, Vilniuje, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai dr. GIEDREI, sūnams MARIUI, RYČIUI, dukrai SAULEI, v.s. STASIUI gyv. Rochester, N.Y. seseriai JADZEI MAJAUSKIENEI, ir jų šeimoms ir kartu liūdime.

Vladas Bacevičius
Jadvygė Budrienė
Natalija Kaminskienė
Vladas ir Gražina Plečkaičiai
Liudas ir Aleksandra Sagiai
Antanas Styra

A. A. VYTAUTUI ALEKSANDRŪNUI

iškeliauvus Amžinybėn, užuojautą reiškiamo Jo dukrai VITAI GERGDVAINIENEI ir kitiems artimiesiems

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Los Angeles skyrius

300,000 WINNERS A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

The Ohio Lottery would like to thank the citizens of this great state for another record breaking sales year in 1993. Ohio Lottery's profit contributions to Ohio schools exceeded \$663,000,000, making everyone a winner. Thanks, Ohio!

George V. Voinovich
Governor of Ohio

Virgil E. Brown
Director, Ohio Lottery

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216)787-3200, during regular business hours.